

Anja Dobler-Mikola

Suomalaiset Sveitsissä

"Ei-syrjityn" vähemmistön sosiokulttuurin sopeutuminen Keski-Euroopassa Osa II

Mikko A. Salo

Vähästäkyröstä New Yorkin valtion kukkuloille

**Siirtolaisuusinstituutin toimintaker-
tomus vuodelta 1987**

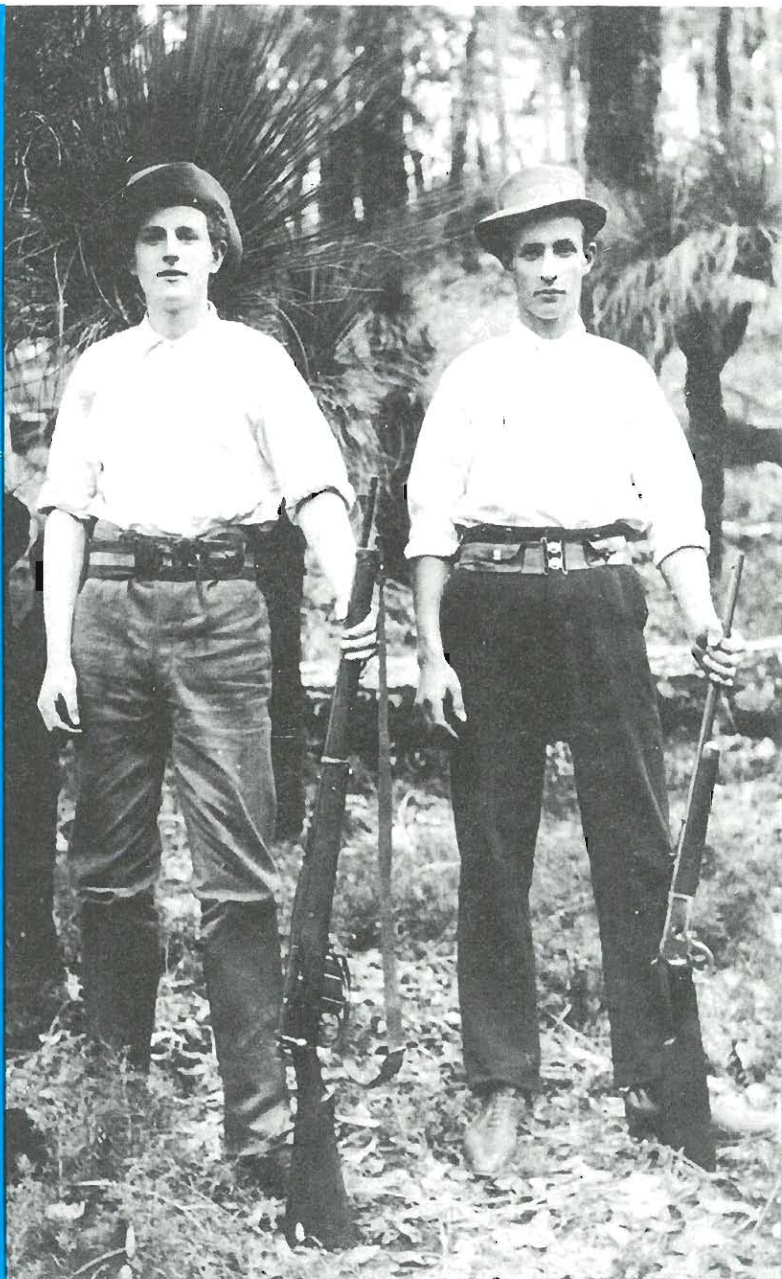
**Summary of the Annual Report for
1987 of the Institute of Migration**

**Delaware 350 -juhlavuoden puheita
Main Addresses at the Delaware 350
Festivals**

**The Opening of the Sydney Exhibition
on Finnish Migration to Australia**

**Visit to Finland by a Pioneer of Multi-
culturalism in Australia, prof. Jerzy
Zubrzycki, 4-12. June 1988**

**Siirtolaisuusinstituutin kirjastoon
saapuneita julkaisuja
Publications Received**

1988

**SIIRTOLAISUUS
MIGRATION**

2

SIIRTOLAISUUS – MIGRATION

15. vuosikerta, 15th year

Siirtolaisuusinstituutti—Migrationsinstitutet—The Institute of Migration

Päätoimittaja/Editor-in-chief Olavi Koivukangas

Toimitussihteeri/Editor Maija-Liisa Kalhama

Toimituskunta/Editorial Board Siirtolaisuusinstituutin hallitus

Administrative Board of the Institute of Migration

Toimituksen osoite/Editorial Address

Piispankatu 3

20500 Turku

FINLAND

Puh./Tel. (921) 317 536

Tilaukset/Subscriptions

Aikakauslehti ilmestyy neljä kertaa vuodessa. Tilaushinta on 30 mk/v

One year (4 issues) Finland and Scandinavia 30 FMK, other countries 10.00 USD.

SIIRTOLAISUUSINSTITUUTIN HALLITUS/ADMINISTRATIVE BOARD

Toim.joht. Tauri Aaltio	Suomi-Seura r.y.
Prof. Erkki Asp	Turun yliopisto
Vs.prof. Elina Haavio-Mannila	Helsingin yliopisto
Kauppätiet.lis. Ruth Hasan	Turun kaupunki
Esittelijä Heidi Kuusi	Opetusministeriö
Ulkoasiansiht. Juha Knuutila	Ulkoasiainministeriö
Neuv.virkam. Risto Laakkonen	Työvoimaministeriö
Seutukaavajoht.	Seutusunnitelun keskusliitto
Raimo Narjus	
Ohjelmajoht.	
Aimo Pulkkinen	Väestöliitto
Apul.prof. Tom Sandlund	Åbo Akademi

Hallituksen puheenjohtaja/
Chairman of the Administrative Board
Apul.prof./Ass.prof. Tom Sandlund

Valtuuskunnan puheenjohtaja/
Chairman of the Council
Kansleri, akateemikko Olavi Granö
Chancellor, academician

SIIRTOLAISUUSINSTITUUTIN HENKILÖKUNTA / STAFF

Olavi Koivukangas, johtaja/director
Ismo Söderling, tutk.siht./research secr.
Maija-Liisa Kalhama, osastosihteeri/
departmental secretary
Seija Sirkkiä, toimistosihteeri/bureau secretary
Taimi Sainio, vs.toim.siht./bureau secretary
Anne Seppänen, toim.apul./assistant clerk

Merja Haliseva-Soila, tutkija/researcher
Hannele Hentula, tutkija/researcher
Kimmo Koiranen, tutkija/researcher
Jouni Korkiasaari, tutkija/researcher
Matti Simpanen, tutkija/researcher

Leena Hastela, tutk.apul./assistant
Hannele Kosonen, tutk.apul./assistant

Australia viettää v. 1988 eurooppalaisen asutuksensa 200-vuotisjuhlia. Suomalainen Rafael Montén toverinsa kanssa Länsi-Australiassa vuosisadan alkupuolella.

Australia celebrates in 1988 the Bicentenary of her European settlement. Pictured Rafael Montén and a friend in Western Australia in the early years of this century.

Suomalaiset Sveitsissä

”Ei syrjityn” vähemmistön sosiokulttuurinen sopeutuminen Keski-Euroopassa

II osa

Johdanto

Tämän kaksiosaisen artikkelisarjan ensimmäisessä osassa kuvattiin Sveitsissä asuvien suomalaisten siirtolaisten sopeutumisen eri ulottuvuuksia. Yhteenvedona voitiin todeta, että suomalaisilla on hyvät rakenteelliset ja kulttuuriset edellytykset integroitua uuden ympäristön piirissä, niin sosioekonomisella kuin myös sosiokulttuurisella ulottuvuudella. Heidän integraationsa monipuolisuudessa on kuitenkin myös eroja, joiden determinanteja on tarkoitus lähemmin tarkastella tässä sarjan toisessa osassa.

Integraatio määritellään tämän artikkelisarjan puitteissa moniulotteisena käsitteenä, jossa sopeutumisen aste määräytyy sosiokulttuurisen ja sosioekonomisen osallistumisen kautta. Seuraavassa rajoitetaan tarkastelemaan uuden yhteiskunnan puitteissa tapahtuvan sosiokulttuurisen osallistumisen vaikuttajia. Lisenssiaattityössäni olen käsitellyt aihetta kokonaisvaltaisemmin ottaen mukaan myös sosioekonomisen osallistumisen determinantit.

Esitetyt tulokset ja niiden tulkinta perustuvat kaksi- ja monimuuttuja-analyysiin, jotka laskin lisenssiaattityötäni varten vuonna 1978 (Dobler-Mikola, 1979, 1981). Olen kuitenkin jättänyt monimutkaiset taulukot pois tästä artikkelista. Keskeiset kausaalisyhteydet on esitetty yhteenvedona kuvioissa 2 - 4.

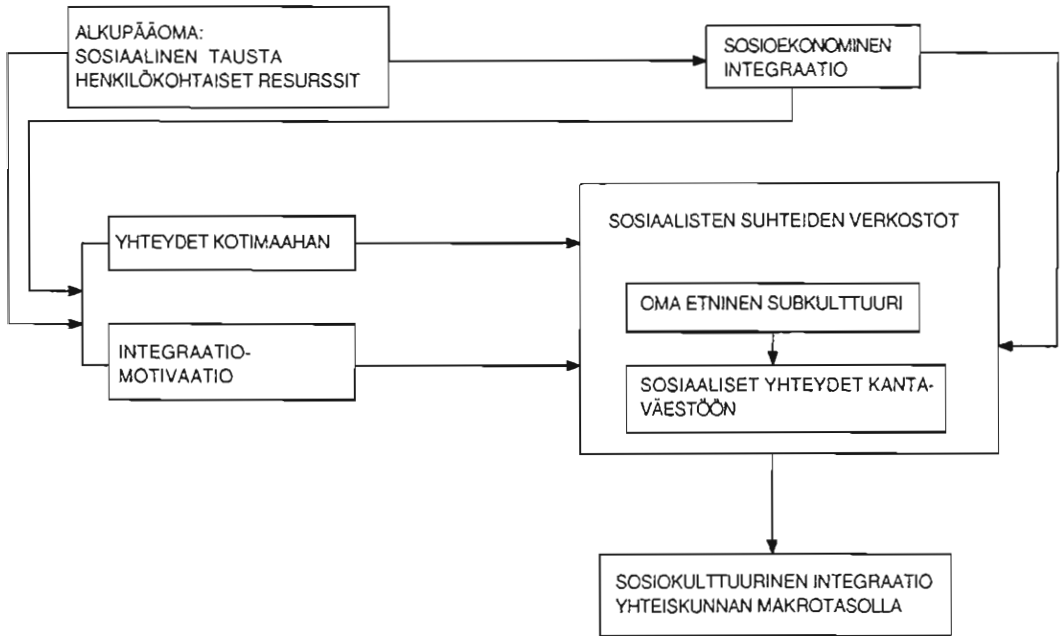

FL Anja Dobler-Mikola toimii Zürichin yliopiston sosiaalipsykiatrisen palvelukeskuksen tutkimusosaston tutkijana. Oheinen artikkeli perustuu hänen lisensiaattitutkielmaansa, joka käsittelee suomalaisten sopeutumista Sveitsissä.

Sveitsiläisten osuus suomalaisten sosiaalisissa verkostoissa

Eri kulttuuriryhmien osuutta siirtolaisten sosiaalisissa verkostoissa voidaan parhaiten analysoida lähtien objektiivisen ja subjektiivisen sosiaalisen etäisyyden käsitteis-

KUVIO 1

tä. Lauman (1973, p. 2ff) määrittelee nämä seuraavasti:

"objective social distance refers to actually observed differential likelihood of having friend, neighbor, or in relations with persons of different (...) backgrounds. This phenomenon will also be called differential association."

ja

"...subjective social distance is defined as an attribute of ego toward a person (alter) with particular status attribute (...) that broadly defines the character of the interactions that ego would undertake with the attitude object."

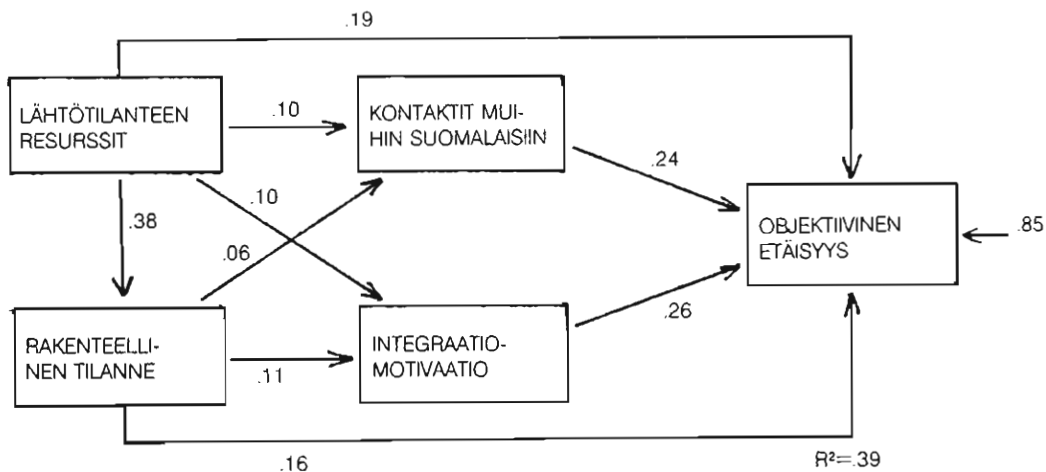
Tässä artikkelisarjassa objektiivinen ja subjektiivinen sosiaalinen etäisyys operationalisoidaan ystävyysuhteiden määrää ja laatua tarkkailemalla. Mitä enemmän sveitsiläisiä ystäviä suomalaisella siirtolaisella on, sitä pienempi on objektiivinen sosiaalinen etäisyys kantaväestöön. Mitä läheisempiä nämä ystävyysuhteet ovat, sitä pienempi on vastaavasti subjektiivinen

nen etäisyys. Tässä esitetyn analyysin keskeinen kysymys on näiden kahden ulottuvuuden riippuvaisuus integraatioprosessin muista osatekijöistä. Kuviot 2 ja 3 esittävät tällaisten riippuvuusuhteiden polkuanalyysin avulla laskettuja kausaalimalleja.

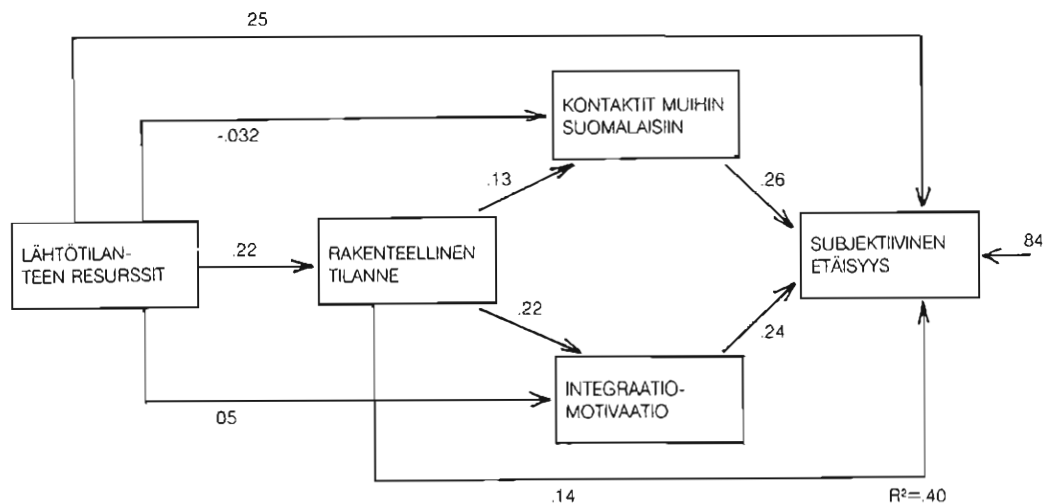
Yhteiskunnallinen asema ja sosiaalinen etäisyys

Tulokset tukevat olettamusta, että henkilökohtaisilla resursseilla on keskeinen osuus uuteen ympäristöön sopeutumisessa. Yhteinen kieli on tärkeä kontaktien syntymiselle. Suomalaisilla, jotka jo maahan tullessaan puhuivat ainakin jonkun verran saksaa, on enemmän sveitsiläisiä ystäviä kuin heidän kielitaidottomilla kansasisarillaan. Kielitaito ei kuitenkaan ole riittävä edellytys subjektiivisen sosiaalisen etäisyyden vähenemiselle. Ymmärtämiskäyttöön vaikeuksien puuttuminen helpottaa sosi-

KUVIO 2: OBJEKTIIVISEN SOSIAALISEN ETÄISYYDEN KAUSAALIMALLI

KUVIO 3: SUBJEKTIIVISEN SOSIAALISEN ETÄISYYDEN KAUSAALIMALLI

aalisten suhteiden syntyä, mutta ei kuitenkaan välttämättä johda kiinteiden ystävyssuhteiden syntyyn. Nämä edellyttävät lisäksi muiden integraation osatekijöiden positiivista panosta.

Koulutustaso on — kielitaidosta riippumattomanakin muuttujana — tärkeä vaikuttaja sopeutumisprosessissa: suomalaisilla ylioppilailta ja akateemisen koulutuksen saaneilla on keskivertoa enemmän sveitsiläisiä ystäviä. Koulusivistys välittää

ilmeisesti ammatillisen valmiuden lisäksi yleistietoutta, joka helpottaa uuteen ympäristöön sopeutumista. Tärkeä tekijä tässä yhteydessä on varmasti abstraktiokyky, joka auttaa ymmärtämään vastaanottavan kulttuurin normeja ja arvoja ja siten vähentää ennakkoluulojen pinttymistä (Heintz et al., 1978).

Siirtolaisten sosioekonominen asema on useampien tutkijoiden mukaan yksi tärkeimmistä determinanteista sosiokult-

tuurisen sopeutumisen prosessissa. Siirtolaisilla, joilla on riittävästi resursseja saavuttaa hyvä sosioekonominen asema, ja joita siten on löydettävissä kaikista yhteiskuntakerroksista kantaväestöä vastaavasti, on suuri todennäköisyys integroitua vastaanottavaan yhteiskuntaan myös sosiokulttuurisella ulottuvuudella (Hoffmann-Nowotny, 1973; Mehrländer, 1974).

Kuviossa 2 ja 3 esitetyt tulokset tukevat osittain tätä olettamusta. Tarkasteltaessa suomalaisten sijoittumista Sveitsin elinkeinoelämän eri haaroille, voidaan todeta, että niin objektiivinen kuin subjektiivinen etäisyys valaliiton asukkaisiin määräytyy suureksi osaksi työympäristön kautta. Kuten tämän artikkelisarjan ensimmäisessä osassa todettiin, suuri osa suomalaisia on alunperin tullut maahan terveydenhuoltoammatteihin. Noin puolet heistä toimi myös kyselyn ajankohtana edelleen sairaalalalla. Heidän työympäristönsä takaa heille niinollen mahdollisuuden pitää yllä ja solmia uusia ystävyys-suhteita muihin suomalaisiin Sveitsissä. Heillä on kuitenkin vain rajoitetut mahdollisuudet ystävyystyö kantaväestön edustajien kanssa, koska sairaalat toimivat pääasiassa ulkomaalaisen työvoiman turvin. Sairaaloiden erittäin jäykkä hierarkia vaikeuttaa varmasti myös sveitsiläis-suomalaisten ystävyys-suhteiden syntymistä, koska sairaaloissa sveitsiläisiä löytyy enimmäkseen hierarkian yläpäästä.

Lisäesteenä kiinteiden ystävyys-suhteiden syntymiselle näyttääkin olevan juuri maahanmuuttaneiden, yleensä hyvän ammattitaidon omaavien suomalaisten suhteellisen alhainen asema sairaalahierarkiassa. Yksityisissä keskusteluissa monet suomalaiset sairaanhoitajat kertoivat tunteneensa itsensä ylikoulutetuiksi tehtäviin ja vastuuseen, joita heille heidän oleskelunsa alkuaikoina annettiin. Vaikka tällainen status-ristiriita vuosien kuluessa yleensä jonkunverran häviää, jäävät siitä aiheutuvat turhautumat mieltä painamaan ja edistävät siten ennenkaikkea subjektiivisen sosiaalisen etäisyyden ylläpitämistä

kantaväestöön.

Aviopuolison kansallisuus on tärkein sopeutumisen osatekijä tarkasteltaessa sveitsiläisten asemaa suomalaisten sosiaalisissa verkostoissa. Sveitsiläisessä kulttuurissa naiset avioliiton solmiessaan hyvin usein "luopuvat" omasta ystäväpiiristään ja "siirtyvät" tulevan aviosuhteensa sosiaalisten suhteiden verkostoon (Held & Levy, 1973). Vaikka suomalaisnaiset eivät tätä kulttuuri-normia noudatakaan, avautuu myös heille avioliiton kautta heidän tulevan miehensä sosiaalinen maailma. Verrattaessa sveitsiläisen kanssa avioliiton solmineita, "ulkomaalaisvaimoja" ja naimattomia suomalaisnaisia on ensin mainituilla selvästi eniten sveitsiläisiä tuttavuuksia ja useimmiten myös kiinteitä ystävyys-suhteita näiden kanssa. Melkein täysin kantaväestöstä eristäytyneinä elävät sensijaan suomalaiset, joiden aviomies on joko suomalainen tai jonkun muun ulkomaalaisryhmän jäsen. Vielä "vapaat" suomalaisnaiset sijoittuvat näiden kahden äärimmäisyyden väliin. He ovat lisäksi selvästi halukkaampia solmimaan ystävyys-suhteita valaliiton asukkaisiin kuin ulkomaalaisavioliitoissa elävät kansasisarensa. Tämä motivaatio on ilmeinen merkki antisipatorisesta sosiaalisatiosta (Merton et al., 1963). Olettaessa huomioon, että useimmat heistä ovat avio- tai avoliiton solmimisiässä, ei ole mitenkään yllättävää, että he valitsevat sveitsiläiset referenssisuhteiden, sillä on todennäköistä, että he löytävät myös tulevan elinkumppaninsa (tai ovat jo löytäneet) kantaväestön keskuudesta.

Integraatiomotivaatio ja sosiaalinen etäisyys

Mitkään rakenteelliset tekijät eivät kuitenkaan pysty estämään tai edistämään ystävyys-suhteiden muodostumista, jos vastaavaa motivaatiota ei ole olemassa. Integraatiomotivaation indikaattoreita tässä tutkimuksessa ovat aikomus jäädä pysy-

västi Sveitsiin asumaan, sveitsiläisten ystävien tärkeys ja oman alkuperäisen kulttuurin erilaisuuden korostaminen. Näissä peilautuvat suomalaisten henkilökohtaiset päämäärät ja arvot. Jos he todella haluavat tulla osaksi sveitsiläistä yhteiskuntaa, he arvostavat myös ennenkaikkeaa suhteita sveitsiläisiin. Siirtolaisilla on kuitenkin myös täydet mahdollisuudet rakentaa sosiaaliset verkostonsa ja tyydyttää sosiaaliset tarpeensa oman subkulttuurinsa puitteissa. Jos tämä vastaa omia henkilökohtaisia arvoja, ei siirtolaisella ole mitään motivaatiota vähentää sosiaalista etäisyyttä kantaväestöön.

Tulokset Integraatiomotivaation ja sveitsiläisten osuuden välisestä riippuvuudesta tukevat näitä oletuksia: Suomalaisilla, joille sveitsiläiset ystävät ovat tärkeitä, on myös keskivertoa enemmän ja kiinteämpiä ystävyysuhteita valaliiton kansalaisyhteisöön. Koska kuitenkin ei ole kysymyksessä paneelitutkimus, on tulosten tulkinta kaksiselitteinen:

- Korrelaatio kuvaa todellisia olosuhteita: Suomalaiset, jotka pitävät ystävyyttä sveitsiläisiin tärkeänä, eivät myöskään koe minkäänlaisia rakenteellisia esteitä ystävyysuhteiden solmimiselle.
- Korrelaatio ei kuvaa todellista motivaatiota, vaan kognitiivisen dissonanssin vähenemistä: Suomalaiset joilla on sveitsiläisiä ystäviä, pitävät näitä myös tärkeinä, kun taas heidän tässä suhteessa vähemmän menestyksekkäät kanssasisarensa kieltävät kyselyssä kaipaavansa kantaväestöön kuuluvia ystäviä, Kysymyksessä olisi siis "happamia, sanoi kettu pihlajanmarjoista"-ilmiö.

Myös henkilöt, joilla ei ole aikomusta jäädä pysyvästi maahan, ovat vain harvoin kiinteissä ystävyysuhteissa sveitsiläisiin. Vaikka tämä kausaalisyhteys on ensinäkemältä melkein itsestäänselvyys, on sitäkin tulkittaessa hyvä ottaa ylläkuvattu kaksiselitteisyys huomioon. Motivaatio jäädä maahan lisääntyä varmasti, mitä enemmän lämpimiä ystävyysuhteita kantavä-

estöön pääsee syntymään. Tämä mahdollisuus on sitäkin varteenotettavampi, kun otetaan huomioon, että myös sveitsiläisen kanssa (sinänsä onnellisen) avioliiton solmineet, mutta sosiaalisesti eristäytyneet suomalaisnaiset usein haaveilevat (ainakin osittaisesta) Suomeen takaisin muuttamisesta.

Oman suomalaisen kulttuuritaustan korostaminen ei millään tavoin vaikuta sveitsiläisten ystävien määrään. Tärkeä merkitys sillä on sensijaan subjektiivisen sosiaalisen etäisyyden ylläpitämiselle: Parhaat ystävät eivät ole sveitsiläisiä, jos oman kulttuurin erilaisuus verrattuna vastaanotettavaan yhteiskuntaan koetaan voimakkaana. Huomiotaherättävää on tässä yhteydessä tosiasia, että vaikka läheisten ystävien tarve tyydytetään oman ryhmän puitteissa, tuttavasuhteet sveitsiläisiin pidetään vireillä. Suomalaista kulttuuria arvostetaan Sveitsissä, mikä ilmeisesti tekee mahdolliseksi samanaikaisen molempiin kulttuureihin osallistumisen. Etelä-Eurooppalaiset siirtolaiset ovat tässä suhteessa usein huonommassa asemassa (Braun, 1970).

Suomalaiset vai sveitsiläiset ystävät?

Oma etninen subkulttuuri on tärkeä vaihtoehto sosiaalisten suhteiden solmimiselle uudessa ympäristössä. Vaikka liiallinen keskittyminen vain oman ryhmän piirissä tapahtuvaan sosiaaliseen osallistumiseen voi piankin muodostua esteeksi sopeutumiselle vastaanottavan yhteiskunnan puitteissa, on omaan kulttuuriin kuuluvilla ystävillä myös positiivinen merkitys siirtolaisten henkiselle hyvinvoinnille (Binder et al. 1978; Haavio-Mannila et al, 1975). Kuten tämän artikkelisarjan ensimmäisessä osassa todettiin ovat suomalaiset ystävät jokaiselle suomalaiselle tärkeitä ja suhteet kotimaahan säilyvät yleensä kiinteinä, vaikka mahdollisuudet hankkia sveitsiläisiä ystäviä ovatkin hyvät. Onko tällainen "suomalaissuuntautuneisuus" sitten omi-

aan vahvistamaan subjektiivista ja objektiivista sosiaalista etäisyyttä valaliiton kansalaisiin?

Tarkasteltaessa suomalaisia, jotka ylläpitävät erikoisen kiinteitä suhteita kotimaahan, voidaan tähän kysymykseen vastata myöntävästi. Kyselyyn osallistuneilla, joilla on ystäviä Suomessa myös perhepiirin ulkopuolella, ei yleensä ole kiinteitä ystävyyssuhteita vastaanottavan yhteiskunnan asukkaisiin. Tällaista korrelaatiota ei ole objektiivisen etäisyyden ja Sveitsissä toimivaan subkulttuuriin osallistumisen välillä: Suomalaisnaisilla, joilla on monia suomalaisia ystäviä uudessa ympäristössä, on yleensä myös keskivertoa enemmän sveitsiläisiä tuttavuuksia. Kysymyksessä ei siis ilmeisestikään ole itse sopeutuminen uuteen ympäristöön, vaan kyseisten henkilöiden sosiaalisuus. He ovat nopeasti ystäväystyviä ja hankkivat siten monia tuttavuuksia niin omasta etnisestä ryhmästään kuin myös kantaväestön keskuudesta.

Subjektiivisen sosiaalisen etäisyyden suhteen saadaan tulosten perusteella erilainen kuva. Hypoteesi subkulttuurisen integraation negatiivisesta vaikutuksesta näyttää nyt pitävän paikkansa. Suomalaisilla, joilla on erikoisen paljon kiinteitä suhteita oman kulttuurin edustajiin, on harvoin sveitsiläisiä parhaina ystävinään. Kun otetaan huomioon, että ammattialan eristyneisyys hallitsevasta kulttuurista korreloi myös positiivisesti subjektiivisen sosiaalisen etäisyyden kanssa, voidaan riippuvaisuussuhde tulkita myös tilannekohtaisesti. Suhteet omaan etniseen ryhmään muodostavat tärkeän vaihtoehdon kantaväestöstä koostuville sosiaalisille verkostoille, jos lähtöasemat uudessa ympäristössä eivät sisällytse itseensä rakenteellista integraatiota vaan ammatillisen segregaaation.

Sveitsiläiseen yhteiskuntaan osallistuminen ja sopeutumisen ulottuvuudet

Sosiaalista osallistumista vastaanottavan yhteiskunnan makrotasolla voidaan pitää

laajamittaisen sopeutumisprosessin pääpisteenä. Se merkitsee, että uusi ympäristö normeineen ja arvoineen on muodostumassa siirtolaisen moraaliseksi viitekehkeksi. Hän ei osallistu enää vain ystävyysuhteidensa kautta sosiaalisten pienryhmien jäsenenä vaan suoraan yksilönä. Se ei kuitenkaan merkitse, että hän varauksettomasti hyväksyisi kaikki vastaanottavan yhteiskunnan arvot, vaan hän kokee itsensä yhtenä renkaana pluralistisessa systeemissä, jonka kehityksestä hän myös on vastuussa. On selvää, etteivät kaikki siirtolaiset, eivätkä myöskään kantaväestön edustajat, koskaan osallistu suoraan yhteiskunnan makrotasolla.

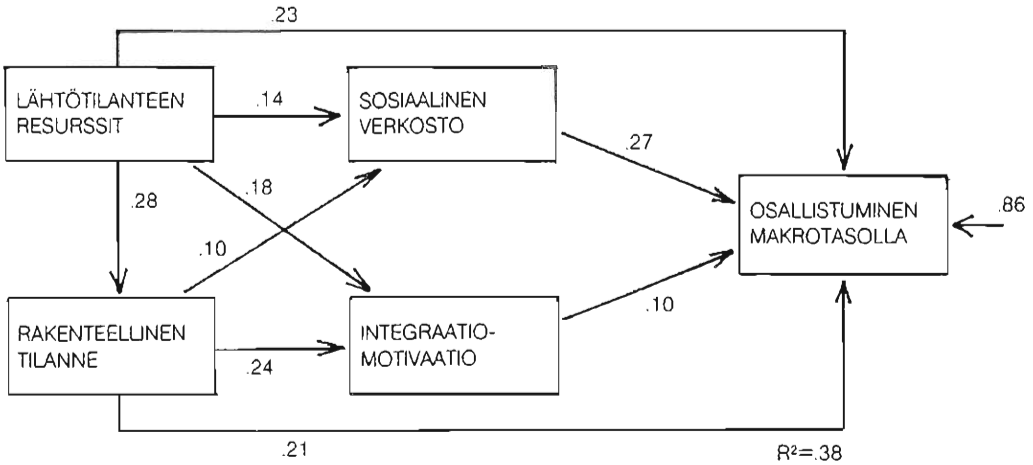
Makrotason osallistumista on tässä tutkimuksessa mitattu epäsuoraan analysoimalla joukkotiedotusvälineiden seuraamista. Mitä suurempi niiden merkitys on sitä todennäköisempää on makrotason osallistuminen. Tässä yhteydessä relevantteja tiedotusvälineitä ovat radion ja television ajankohtaisohjelmat sekä päivälehdet. Keski-eurooppalaisia sensaatiolehtiä ei kuitenkaan otettu mukaan tähän ryhmään. Kuvio 4 esittää näin määritellyn osallistumisen riippuvuutta sopeutumisprosessin muista osatekijöistä.

Henkilökohtaisista resursseista on ennenkaikkea koulutustaso tärkeä. Vastaava korrelaatio on kuitenkin ensinäkemältä yllättävä: Mitä korkeampi koulutus sitä vähemmän makrotason osallistumista. Tämä ei kuitenkaan merkitse yhteiskunnallisen mielenkiinnon puutetta. Hyvän koulutuksen saaneille on ominaista kosmopoliittinen yleismaailmallinen suuntaus, eivätkä he niinollen valitse sveitsiläistä yhteiskuntaa viitekehkeekseen. Tässä suhteessa he eivät myöskään eroa millään tavalla kantaväestön akateemisesta osasta: Vaikka Sveitsi valtiona on voimakkaasti kunta- ja kanttoonikeskeinen, hyvinkoulutetut sveitsiläiset eivät ole erikoisesti kunnallispoliitikasta kiinnostuneita (Meier-Dallach et al., 1982).

Selvimmät riippuvuus-suhteet makrotason osallistumiseen löytyvät tarkasteltaes-

KUVIO 4: SOSIOKULTTUURISEN INTEGRAATION KAUSAALIMALLI YHTEISKUNNALLISELLA MAKROTASOLLA

sa sosiaalisten verkostojen eri osa-alueita. Erikoisen mielenkiintoinen on ystäväpiirin koostumuksen vaikutus. Henkilöt, joilla on useampia erillisiä ystäviä tai ystäväpiirejä kantaväestön keskuudessa, osallistuvat keskivertoa enemmän yhteiskunnan makrotasolla. Päinvastoin on asian laita niiden suomalaisten keskuudessa, jotka omistavat oman kiinteän sveitsiläisen ystäväryhmänsä, jossa jokainen tuntee toisensa. He suuntautuvat ilmeisesti ennenkaikkea tämän ryhmän mielipiteiden mukaan ja osallistuvat siten vain epäsuorasti sveitsiläiseen yhteiskuntaan.

Kotimaan matkojen tiheys korreloi myös makrotason osallistumisen kanssa: Henkilöt, jotka vierailevat useamman kerran vuodessa Suomessa, ovat erikoisen harvoin kiinnostuneita sveitsiläisen yhteiskunnan tapahtumista. Irrottautuminen kotimaasta on siten ilmeinen edellytys laajamittaiselle sopeutumiselle vastaanottavaan yhteiskuntaan. Mielenkiintoinen kysymys tässä yhteydessä olisi varmasti vielä, missä määrin Sveitsin suomalaiset osallistuvat edelleen suomalaisen yhteiskunnan tapahtumiin makrotasolla. En kuitenkaan valitettavasti sisältänyt tätä aspektia tutkimukseeni. Henkilökohtaisten kokemuksiini perusteella oletan, että suo-

malaiset, jotka tiheään vierailevat kotimaassa yleensä ovat myös hyvin perillä kotimaan asioista. Ne sensijaan, joiden käynnit rajoittuvat korkeintaan kertaan vuodessa, suuntautuvat vuosien kuluessa yhä enemmän uuden yhteiskunnan sosiokulttuurisen viitekehyksen mukaan.

Tätä olettamusta tukee yhteys makrotason osallistumisen ja maassa asumisajan välillä: Suomalaiset, jotka ovat yli kymmenen vuotta eläneet Sveitsissä, ovat keskivertoa useammin valinneet sveitsiläisen yhteiskunnan viitekehykseen. Tulkittaessa näitä tuloksia on kuitenkin varottava liian yksinkertaistavia selityksiä. Pelkkä pitkäaikainen eläminen ympäristössä ei varmasti ole mikään takuu laajamittaisesta sopeutumisesta. On oletettavaa, että vuosien kuluessa oma asema uuden yhteiskunnan sosioekonomisessa ja sosiokulttuurisessa rakenteessa kiinteytyy. Tästä prosessista, sen kulusta ja lopputuloksesta sitten riippuu, palataanko kotimaahan vai muodostuuko uudesta ympäristöstä pysyvä asuinpaikka.

Loppupäätelmät

Tämän artikkelin perustana olevan laajemman tutkimuksen yksi tarkoitus oli sel-

vittää sopeutumisprosessin kulkua siirtolaisten keskuudessa, jotka eivät koe sosioekonomisia esteitä uudessa ympäristössä, eivätkä siten ole ilmeisen syrjinnän kohteena. Tämän ryhmän ongelmat ovat eurooppalaisessa siirtolaistutkimuksessa jääneet ensisijaisemman rakenteellisen syrjimyksen tutkimisen varjoon. Suomalaisia Sveitsissä voidaan pitää yhtenä tyypillisenä "ei syrjittynä" vähemmistöryhmänä.

Tuloksia tarkastellessa on kuitenkin hyvä pitää mielessä, että tutkittavat ovat kaikki naisia. Suomalaisella naisella on hyvät edellytykset pärjätä Keski-Euroopassa (vrt. myös Tuomi-Nikula, 1986). Hänellä on yleensä hyvä koulutus ja uudessa ympäristössä kysytty ammattitaito. Työelämässä hän on ehkä jopa keskieuropalaisia kanssasisariaan paremmassa asemassa: Hänen sosialisatioonsa kuuluu normi kodin ulkopuolella työskentelevästä naisesta. Kun sveitsiläiset naiset vasta "opettelevat" työssäkäymistä ja taistelevat päivästä päivään lasten jättämisestä johtuvan huonon omantunnon kanssa, ovat monet suomalaisäidit onnellisia mahdollisuudesta jäädä kotiin lasten luo. Jos he sitten lähtevät töihin kodin ulkopuolelle, he tekevät sen avartaakseen omaa elinpiiriään ja ilman omantunnonvaivoja.

Sopeutuminen ei kuitenkaan heillekään ole itsestäänselvyys. Sopeutumisprosessia analysoidessa osoittautui tärkeäksi nähdä sopeutuminen moniulotteisena käsitteenä, joka sisältää niin siirtolaisen mahdollisuudet saavuttaa hyvä yhteiskunnallinen asema (sosioekonominen integraatio), kuin myös hänen suhteensa uuden ympäristön asukkaisiin, tapoihin ja tottumuksiin mikro- ja makrotasolla (sosiokulttuurinen Integraatio). Näitä ulottuvuuksia tarkasteltaessa lähdettiin oletuksesta, että sopeutuminen merkitsee mahdollisuutta keskeisten tarpeiden (Allardt, 1976) tyydyttämiseen uuden yhteiskunnan sisällä.

Tämän teoreettisen jaon tarkoituksenmukaisuus ilmeni empiirisessä analyysissä. Vaikka suomalaiset ovat yleensä hyvin

sopeutuneet sosioekonomisella ulottuvuudella, on heidän sosiokulttuurisessa sopeutumisessaan suuriakin eroja. Keskeinen asema koko sopeutumisprosessissa onkin osallistumisella uuden yhteiskunnan sosiaalisiin verkostoihin. Suomalaiset ja sveitsiläiset tuttavapiirit eivät kuitenkaan välttämättä ole toisensa poissulkevia vaihtoehtoja. Kysymys on enemmänkin sosiaalisesta kyvystä solmia uusia ihmissuhteita. Subkulttuurinen segregatio ei siten ole a priori este sosiokulttuuriselle osallistumiselle. Päinvastoin kuten monet poliitikot välttävät, on siirtolaisten eristyneisyys omiin ryhmiinsä ennenkaikkea seurausta rakenteellisesta segregatiosta.

Kotimaahan suuntautuneisuus sensijaan on poissulkeva vaihtoehto osallistumiselle uuden yhteiskunnan elämään. Ilmeisesti siirtolaiset jossain vaiheessa joutuvat päättämään mihin yhteiskuntaan he haluavat kuulua. Niinkauan kuin oleskelu vastaanottavassa yhteiskunnassa koetaan väliaikaisena ja kotimaa muodostaa tärkeimmän normatiivisen viitekehysten, myös sosiaalista etäisyyttä kantaväestöön pyritään pitämään yllä. Jos sopeutumisprosessi koetaan turhauttavaksi, saattaa tällainen kotimaahan suuntautuneisuus vuosien kuluessa kehittyä täysin epärealistiseksi kaiken kotoisen idealisoinniksi.

Tarkasteltaessa objektiivista sosiaalista etäisyyttä, tukevat tämän tutkimuksen tulokset vastaavia rakenteellisesti syrjittyjen siirtolaisten sopeutumista koskevia tutkimustuloksia (Hoffmann, Nowotny, 1973, Braun, 1970, Mehrländer 1974). Lisävalaistusta sopeutumisprosessin ymmärtämiseen tuo kuitenkin subjektiivisen ulottuvuuden huomioonottaminen. Sosiokulttuurisen osallistumisen objektiivisella ulottuvuudella ei hyvistä rakenteellisista edellytyksistä huolimatta tarvitse merkitä laajamittaista sopeutumista. Pikemminkin näyttää siltä, että rakenteellisesti katsoen positiivisissa olosuhteissa siirtolaisilla on mahdollisuus myös itse määrätä sopeutumisen moniulotteisuudesta. Tärkeä

on myös huomio, että sosiaalista asemaa koskevat turhaumat siirtolaisuuden ensimmäisessä vaiheessa saattavat vielä vuosien päästä vaikuttaa negatiivisesti integraatiomotivaatioon ja siten myös sopeutumiseen subjektiivisella ulottuvuudella. Ensivaikutelma näyttää olevan vielä ajankohtaista sosiaalista asemaa tärkeämpi vaikuttaja sopeutumisprosessissa.

Kirjallisuutta:

- ALLARDT E. (1976), "Hyvinvoinnin ulottuvuuksia" (Porvoo)
- BRAUN, R. (1970), "Soziokulturelle Probleme der Eingliederung italienischer Arbeitskräfte in der Schweiz" (Zürich)
- DOBLER-MIKOLA, A. (1979), "Probleme der soziokulturellen Integration, (Lizentiatsarbeit, Universität Zürich)
- DOBLER-MIKOLA, A. (1981), "Determinanten der soziokulturellen Integration", Schweizerische Zeitschrift für Soziologie, 7, pp. 257-277
- HAAVIO-MANNILA, E. & STENIUS, K. (1977), "Mental Health of Immigrants in Sweden", Helsingin yliopiston sosiologian laitoksen tutkimuksia nro 211
- HEINTZ, P. et al. (1978), "Strukturelle Bedingungen von sozialen Vorurteilen, in: Karsten A. (ed.) Vorurteil (Darmstadt)
- HELD, Th. & LEVY, R. (1973), "Untersuchung über die Stellung der Frau in der Schweiz" (Zürich)
- HOFFMAN-NOWOTNY, H.J. (1973), "Soziologie des Fremdarbeiterprobleme" (Stuttgart)
- MEHRLÄNDER, U. (1974), "Soziale Aspekte der Ausländerbeschäftigung (Bonn-Bad Godesberg)
- MEIER-DALLACH H-P. et al. (1982), "Zwischen Zentren und Hinterland; Probleme, Interessen und Identitäten die Regionstypen des Schweiz, Verlag Rütger (Diessenhofen)
- MERTON, R.K. & KITT A.S. (1963), "Reference groups, in: Coser A.L. & Rosenberg, B. (eds.) "Sociological Theory" (London)
- TUOMI-NIKULA O. (1986), "Suomalaisten akkulturoituminen Saksan Liittotasavallassa II maailmansodan jälkeen", Siirtolaisuus-Migration, pp 19-27 (Turku)
-

Vähstäkyröstä New Yorkin valtion kukkuloille

Isopaappani kuoli vuonna 1927 kuorma-autojen lastausonnettomuudessa Vaasassa. Hän oli jo vanha mies, mutta autteli aina joskus poikaansa, jonka omistamaan liikkeeseen kuului kuorma-auto. Jonakin päivänä liikkeen pihalla siirrettiin lastia toisesta autosta toiseen. Tätä tarkoitusta varten toinen auto peruutettiin lava toiseen kiinni. Isopaappa meni viime tingassa autojen väliin sieppaamaan jotakin köyttä tai laitaa pois. Kuljettaja ei häntä huomannut ja niin isopaappa murskautui autojen väliin. Saatta olla, että hän oli ensimmäinen tämänkaltaisessa onnettomuudessa kuollut ihminen Suomessa.

Hänen poikansa, Mikko, joka oli merimies Amerikan laivoilla kirjoitti kotiin suruvalittelunsa kirjeessä, joka oli päivätty Porte Tampassa, Floridassa, joulukuun 7. päivänä 1927:

"Terve veljeni Juho,

Niin alotan vastaan kirjettäsi, jonga sain vasta 4 päivä tässäkuussa, vaan en voinut kohta vastata kun olen laivas, vaan koitan nyt kuitengin, mitä voin huomenna kun laivamme pääsee sisälle. Ja kiitos sinulle siitä suru ilmoituksesta jonga sinun täytyi ilmoittaa että Isämme ... sillä tapaugsel piti täältä poies eritä, joka oli koko ikävä ilmoitus vastaan ottaa minulle kuinkin vaan eihän sitä voi arvata mill lailla ja milloin se kuolema poies ottaa täältä meirät kaikki.

Niin että ottaa koko kipiää kun ei ole

kumpaakaan Isää ei äitiä ... Niin vieläkin mainitsen kun sill taval kävi niitten autojen väliin se isä joutui. Hän olisi vissiin voinu elää pitemmänkin aikaa. Niin tässä maasa niitä tapahtuu hyvingin paljon.

... Ja älä ole arka kirjoita vaan aina jotain että kuulee Suomesta aina jotain, mitenkä te voitte ym. ja kirjota Sannin osoitteella kun en arvaa näitä laivoja kuin kauvan olen yhdes. Ja toivon että tämä teidän terveena tapaisi. Ja tuhannet terveiset teile jokaiselle minulta sinne Suomelaan. Ilos joulua ja onnellis uutta vuotta

Toivoo veljesi Mikko"

Tämä Mikko oli syntynyt Vähässäkyrössä, Merikaarron kylässä vuonna 1883. Hän oli lähtenyt nuorena merille ja työskenteli elämänsä amerikkalaisissa laivoissa, eikä koskaan enää käynyt Suomessa. Ensimmäisessä maailmansodassa hänen laivaansa osui miina tai torpedo ja Mikko kellui muutaman puukappaleen päällä hyisellä Atlantilla monta päivää ennenkuin hänet sattumalta löydettiin ja ongittiin turvaan. Amerikassa tapaamani sukulaiset muistivat hänen olleen pienikokoisen, vähäpuheisen ja kovan ryyppäämään. Hän kuoli 1950-luvulla ja hänen hautansa on Van Erinissä, New Yorkin valtiossa.

Mikolla oli kolme veljeä ja kaksi siskoja. Juha-veli, jolle Mikko kirjeensä osoitti, oli sisarusarjasta ainoa, joka ei lähtenyt

Amerikkaan. Hän eli Vaasassa kahden aikakauden rajalla. Hänellä oli heinäliike. Hän välitti heinää Vaasan pika-ajureille ja muille hevosmiehille. Itse hän kuitenkin ajeli Ford-merkkisellä kuorma-autolla 1920-luvulta lähtien. Kun Vaasassa Korscholmanpuistikon päässä asui muitakin entisiä merikaartolaisia, kuorma-auton lavalle laitettiin kesäisin penkkejä ja niin tultiin suurella porukalla sukulaisia ja kesäpaikkoja katsomaan. Juho oli kova tupakkamies ja kuoli keuhkokuumeeseen vuonna 1930. Taas tuli Amerikasta kirje. Nyt Kalleveljeltä. Kallen kirje on päivätty huhtikuun 21. päivänä 1930 Seattlessa, Washingtonin valtiossa. Se alkaa lohdutuksen sanoin orvoksi jääneille veljentyttärille. Sitten hän kertoo perheestään:

"Vaimoni on ollut terve. Irma ja minä olemme sairastaneet. Minä olen ollut kohta kaksi kuuta kipeä ja Irma on yksässä ja kylmyydessä ollut usiamman kerran. Ehkä kesän tullen olen vähän parempi ja toivon paranemista kun tulee lämpimämpi ja kuivempi. Minulla on reumatismia täällä kun saataa talvella monta kuukautta."

Kirje päättyy terveisiin ja kysymykseen:

"Vieläkö teillä on siellä Merikaarrossa se mökki?"

Kirjeen alla luki **Charles Wahl**. Tammi-kuussa 1924 Kalle oli kirjoittanut Amerikasta isälleen:

"Kun kirjoitatte päällekirjoituksen minun kirjeisiin niin pankaa Chas. Wahl eikä Kalle Waali. Olen käyttänyt sitä. Olisin mahdollisesti joutunut sotaan, lisäksi ikää ja vähän nimeä niin en joutunut."

Kalle oli syntynyt 1888. Hänkään ei koskaan tullut katsomaan Merikaarrossa olevaa mökkiä eikä Merikaarron kansakoulua, josta hän oli saanut päästötodistuksen toukokuun viimeisenä päivänä 1902. Todistuksen mukaan Kalle oli poikkeuksellisen hyvä oppilas. Huonoin numero oli laulussa, mutta siitäkin oli 7. Kalle kuoli Alaskassa, Anchoragen kaupungis-

sa ja hänen hautansa on hautausmaalla, jossa ei kasva yhtään ainutta puuta.

Kun Kalle vältti Amerikan armeijaan joutumisen antamalla vääriä tietoja lästään ja nimestään, hänen nuorimmainen veljensä Oskari vältti toisen suurvallan, Venäjän, armeijaan joutumisen lähtemällä ennen kutsuntoja salaa Ruotsiin ja sieltä Amerikkaan. Mitä Oskarille Amerikassa tapahtui, siitä ei paljoa tiedetä. Hän niin sanotusti katosi Amerikkaan. Ainoa kirje, joka häneltä on säilynyt on kirjoitettu kesäkuussa 1916. Hän on kirjoittanut sen siskonsa Sannin luona Erinissä, New Yorkin valtiossa. Mikon oli pitänyt olla veljeään vastassa New Yorkin satamassa, mutta Mikko tuli paikalle päiviä ellei suorastaan viikkoja myöhässä. Muutenkaan elämä uudessa maassa ei alkanut Oskarin kannalta hyvin, kuten kirjeestä ilmenee. Kirje on osoitettu Juho-veljelle Vaasaan:

"Halloo veli!

Kiitos kirjeestäsi jonka sain pari viikkoa sitten. Pian jälkeen päin sain Mikoltakin kortin, että hän oli saapunut New Yorkiin ja ollut siellä pari viikkoa ja lähtenyt jälleen kun minulle kirjoitti. Hän oli maihin tullessaan ruvennut juomaan, ensin kyllä oli agentilta tiedustanut josko olen saapunut. Kuultuaan että olen jo pitemmän aikaa ollut tullunna ja siskon luo mennyt New Yorkista, niin oli juonut kaikki rahansa. Vielä hän oli nostanut pilettrahatkin. Niinkuin hän kirjoitti 160 dollaria oli pannut menemään kahden viikon aikana. Ja kun ei näillä toisilla sisaruksillakaan satu olemaan lainaksi että saisin lähettää sinne sen vekselin maksuun niin pyydän että hommaat asiani siellä jotenkin ettei Koskinen joudu kärsimään eikä synny mitään juoruja. Mikko pahoitteli kyllä kirjeessään, mutta oli jo ollut sitten niin päissään kun oli mennyt hakemaan minun kirjeeni ettei voinut käsittää mitään. Kyllä koetan saada sen maksetuksi niinpian kuin suinkin.

Olen ollut sen jälkeen kun sain Mi-

kolta kirjeen pari viikkoa työssä (noin 1 1/2 mailia suoverin talolta). Siinä tehdään sementtitietä 8 mailia, joten siinä riittäisi 1/2 vuotta kyllä työtä. Tuntuuhan se muutaman päivän ensin oudolta tehdä 10-tuntisia päiviä raskasta työtä (paasi aina selän takana kiiruhtamassa) kun ei ole tottunut, mutta kyllä se rupeaa menemään. Tuskin olen kumminkaan siinä kauan kun on pitkä matka illalla kiivetä tänne mäelle, joka on yhtämittaista nousua 1 1/2 kilometriä ja aamulla taasen alas. Sitäpaitsi palkka on pienenlainen. Odotan Mikolta ensi viikolla kirjettä joten en tiedä vaikka lähtisin seilamaan meriä, koska niillä on nykyään hyvänlaiset palkat täälläpäin merimiehillä.

Muuten on parempi aika Amerikassa kuin moneen vuoteen on ollut kovan-työntekijöillä. Vaikka kyllä nytkin sen puolesta vielä työttömiä on. Kalle veikkaa ei tahdo vaan onnestaa. Hän kirjoitti hiljattain että hänellä on ollut verenmyrkytys kädessä. Mutta ehkä on taasen terve.

Sen Vapaan Sanan olen saanut vuoden alusta asti paitsi seuraavat ovat jääneet tulematta no:t 13, 14, 15, 19a ja 33. No 49 tuli kaksi kappaletta toissa päivänä eri kääreessä, joten luultavasti no 50 jää tulematta.

Niiden hattujen kanssa saat tehdä niinkuin tahdot enhän niitä tarvitse.

Täällä on täysi kesä ja toisinaan hyvinkin kuuma. Ukonilmoja tuontuostakin. Nytkin jyryyttää aika tavalla. Enkä ole tänään työssä. Sadepäivinä ei tehdä työtä.

Kaurat ja perunat on suoveri jo kylvänäyt.

Kirjoitan toiste lisää.

Paljon terveisiä kaikelle väellesi ja vanhemmille.

Veljesi Oskari”

Ja sitten on kaksi jälkikirjoitusta. Ensimmäisessä lukee:

”Loukolaisilta terveisiä.”

Ja toinen kuuluu:

”Juuri kun lopetan rupesi tulemaan niin perhanan suuria rakeita.”

Etusivun yläkulmaan Oskari on vielä kirjoittanut varmuuden vuoksi varoituksen:

”Äläpäs kaikkia vanhemmille sano mitä tässä on. Turhaan sitä vaan mu-rehtivat.”

Minne Oskari joutui, sitä eivät saaneet selville Amerikassa olleet siskot ja veljet eivätkä Suomeen jääneet sukulaiset. Hän katosi jäljettömiin uuden mantereen ihmismassoihin. Joissakin vanhoissa pape-reissa lukee hänen nimensä kohdalla ”died at sea” eli ”kuoli merellä”. Merikaar-toon hänkään ei koskaan enää palannut hakemaan hattuaan ja keppiään, joita pit-kään säilytettiin mökin naulakossa.

Oskari ei koskaan ilmestynyt Maria-sis-konsa luo. Maria oli syntynyt 1885 ja tullut sisarussarjasta ensimmäisenä Amerik-kaan. Hän oli mennyt ”kielisen” kanssa naimisiin ja muuttanut Wyomingin valti-oon. Kun Maria sitten 1940-luvulla tuli Mrs. McLevelandina Sanni-siskoaan ta-paamaan New Yorkin valtioon, hän oli unohtanut suomenkielen miltei kokonaan. Kun Sanni ei koskaan oppinut oikein hyvin englantia, oli siskojen vaikea keskustella keskenään.

Sanni oli Mariaa vuoden vanhempi ja mennyt Mikko Loukon kanssa naimisiin. Mikko Louko oli tullut Laihialta pienenä poikana äitinsä perässä Amerikkaan. Vuonna 1913 Mikko ja Sanni Louko osti-vat farmin Erinistä, New Yorkin valtion poh-joisosasta. Tänne farmille Oskari tuli etsi-mään alkua uudella mantereella ja sinne Mikko-velikin merimiehen reissuiltaan suunnisti siskon perhettä auttelemaan.

Mikko ja Sanni Louko maksoivat farmis-taan 2 000 dollaria. Se sijaitsi korkealla kukkulalla, jonka nimi on Austin Hill. En-simmäiset suomalaiset olivat muuttaneet alueelle - Spenceriin ja sen naapurikyliin, Van Etteniin, Eriniin ja Newfieldiin vuonna 1910. Maa oli halpaa. New Yorkin valtion sisäosien mäkisiltä alueilta oli väkeä siirty-nyt viime vuosisadan lopulla pois maanvil-

jelyksestä tai paremmille viljelyalueille. Mäkien rinteitä oli vaikea viljellä, maa ei ollut hedelmällistä ja liikenneyhteydet olivat huonoja.

New Yorkin valtion johdossa oli jo jonkin aikaa tunnettu huolta siitä, että alue oli ollut autioitumassa. Vuonna 1905 oli osavaltioon perustettu toimisto luetteloimaan myytävänä ja vuokrattavana olevat tilat. Niitä osoittautui olevan tuhansia. Vuonna 1907 toimisto lähetti Eurooppaan agentin houkuttelemaan siirtolaisia asuttamaan näitä tiloja. Pohjoismaiden viranomaiset kuitenkin estivät agentin toimet. Maan välitys suunnattiin sitten jo Amerikkaan muutaneiden suomalaisten keskuuteen. Kun New York Cityssä päämajaa pitänyt kiinteistöväylittäjä sai houkuteltua Newfieldiin ensimmäiset suomalaiset, nämä pian kutsuivat muita suomalaisia peräänsä.

Viidessä vuodessa suomalaisten määrä alueella ylitti 200:n. Vuonna 1950 suomalaisia oli yli 500. North Van Ettenin kirkko siirtyi alueen ehdottomana enemmistönä olevien suomalaisten hallintaan vuonna 1927. Crumtownin koulupiirissä oli vuonna 1920 kolmekymmentä kouluikäistä. Näistä oli suomalaisia kaksikymmentäyhdeksän. Myös parissa muussa kyläkoulussa lasten pihalla käyttämä kieli oli yksinomaisesti suomi.

Lähes poikkeuksetta uudisasukkaat olivat asuneet Amerikassa jo vuosia ennen muuttoaan näihin kyliin. He tulivat Michiganin, Pennsylvanian tai Minnesotan kairoksista ja tehtaista. Jotkut tulivat New York Citystä, New Jerseyä tai aina Wyomingista saakka. Connecticutin yliopiston historian professorin A. William Hoglundin suomalaiset isovanhemmat muuttivat alueelle ensimmäisten joukossa. Professori Hoglundin tutkimusten mukaan suomalaisilla tulokkailla oli mukanaan vähäiset talouskalunsa, vähän vaatteita ja käteistä rahaa 500 - 3 000 dollaria. He olivat nuoria perheitä, joilla oli pieniä lapsia. Aikaisemmissa töissään miehet olivat ansainneet pari dollaria päivässä.

Suomalaisten saapuessa maat ja ra-

kennukset olivat huonossa kunnossa. Miikko Louko kertoi myöhemmin, että pelot kasvoivat ensin vain tattaria ja sekin jäi niin matalaksi, että mehiläisten piti mennä polvilleen, jotta olisivat voineet imeä mettä sen kukista.

Mäkitilojen rakenne ja koko ei sallinut suurimuotoista viljelyä. Suomalaisten farmit olivat keskimäärin 50 hehtaarin suuruisia. Alkuvuosina pääosan tuloistaan suomalaiset viljelijät saivat maidon ja kerman myynnistä. Lehmiä heillä oli 7 - 15. Kun maidon hinta I maailmansodan jälkeen romahti, oli löydettävä uusia tuotteita. Navetoita muutettiin kanaloiksi ja uusia kanaloita rakennettiin. Kanoja oli tilalla yleensä 500 - 2 500.

Suomalaiset tehostivat taloudellista yhteistoimintaansa perustamalla Spenceriin osuuskaupan 1920-luvulla. Niin kauan kuin "morkettia" eli farmin ostamiseksi otettua kiinnelainaa oli maksamatta, elämä oli suomalaistiloilla tiukkaa. Vaikeampina aikoina miesten oli lähdettävä lisäansioon New York Cityn tehtaisiin. Suomalaisten ahkeruus ja kova työnteko herätti arvostavaa huomiota julkisessa sanassa 1920-luvulla - ja myös naapurikateutta "kielisten" keskuudessa. Kun osuuskauppa perustettiin, sitä vastaan järjestettiin mielenosoitus, jossa Klu Klux Klanin vaatteisiin pukeutuneet miehet huutelivat solvauksia ja uhkauksia suomalaisia vastaan.

1930-luvun pula-ajan jälkeen suomalaisten olot paranivat selvästi. Toisen maailmansodan aikana maataloustuotteiden hinnat olivat hyvät ja elintaso suomalaisilla mäkitiloilla parani nopeasti. Taloja paranneltiin ja osteltiin traktoreita ja autoja. Kun Mikko ja Sanni Loukon poika Arne tuli miehen ikään, hän meni naimisiin Aili

¹Ks. A. William Hoglund: Finnish Immigrant Farmers in New York, 1910-1960 Essays Presented to Carl Wittke. O. Friiof Ander (ed.): In the Trek of the Immigrants - Essays Presented to Carl Wittke. Augustana College Library, Rock Island, Illinois, 1964, ss. 141-156

Hellströmin kanssa. Aarne ajoi osuuskau-
pan kuorma-autolla kananmunia New
Yorkiin ja Buffaloon ja Aili tarjoili Spence-
rin ravintolassa, kunnes oli rahaa ostaa
oma farmi Van Ettenistä. Aarne rakensi
farmilleen kaksi suurta kanalaa ja kasvatti
kaksi poikaa tietokonealalle.

1960-luvulle tultaessa ensimmäisen
polven suomalaisten rivit harvenivat no-
peasti Spencerin ympäristön kylissä. Yhä
useampi heistä siirtyi ikuiseen lepoon
North Van Ettenin pienen valkoisen kirkon
suomalaiselle hautausmaalle suuren
puun juurelle korkealle mäelle, josta nä-
kee kauas yli Tiogan ja Tompkinsin "kaan-
tien". Mikko Waali vietti eläkepäivänsä
Loukojen farmilla. Hänet haudattiin Erinin
hautausmaahan vuonna 1952. Suomeen
tulleessa kuolintodistuksessa on kuole-

mansyyksi merkitty krooninen keuhkoput-
kentulehdus. Sanni-sisko oli kuollut jo ai-
kaisemmin ja Mikko Louko kuoli vuonna
1957.

Toisen polven suomalaisia alueella vie-
lä toki asuu. Aarne ja Aili Louko asuvat
Spencerissä. Maanantaisin he viettävät
suomalaista kerhoiltaa keskustellen ja pe-
lalten korttia Kaartisten, Määttien, Nurmien
ja Wallien kanssa. Aarne kuuluu hevosen-
kengänheiton klubiin ja hänen joukkue-
eensa on täysin kaksikielinen. Pisteet voi-
daan laskea yhtä hyvin suomeksi kuin eng-
lanniksikin. Aarnen pojat tulevat syksyisin
peuroja metsästämään niille rinteille, joita
heidän isovanhempansa viljelivät ja keväi-
sin kalastamaan niiden jokien vesiin, joista
heidän isovanhempansa saivat vettä kar-
jalleen.

Siirtolaisuusinstituutin toiminta- kertomus vuodelta 1987

Vuosi 1987 oli Siirtolaisuusinstituutissa vilkkaan toiminnan aikaa. Dokumentoinnin ja arkistoinnin alalla toiminta jäsenyi, kun saatiin valmiiksi arkistosääntö, joka muodostaa instituutin asiakirjahallinnon ja arkistoinnin ohjeiston. Siirtolaisuuden dokumentointia on muutenkin pyritty tehostamaan mm. suunnittelemalla laajan siirtolaisrekisterin laatimista.

Siirtolaisuusinstituutissa oli toimikauden aikana käynnissä viisi tutkimusprojektia. Samanaikaisesti kehitettiin uusia tutkimusprojekteja edellisenä toimikautena valmistuneen tutkimusohjelman mukaisesti.

Yhdeksi kuluneen toimikauden merkkitapahtumaksi nousi tasavallan presidentin Mauno Koiviston ja rouva Tellervo Koiviston vierailu instituutissa syyskuussa.

Valtuuskunnan kevätkokouksen yhteydessä vietettiin Siirtolaisuusinstituutin perustamiseen ratkaisevasti vaikuttaneen puheenjohtajan, prof. Vilho Niitemaan 70-vuotisjuhlaa, jonka yhteydessä paljastettiin hänen muotokuvansa.

Dokumentointi, arkistointi ja kirjasto

Siirtolaisuusinstituutti kerää siirtolaisuuteen ja maassamuuttoon liittyvää arkistoa ja museoaineistoa sekä vastaanottaa ja tallentaa näitä aiheita käsitteleviä lahjoituksia. Kuluneen toimintakauden aikana laadittiin Siirtolaisuusinstituutin arkistonmuodostussuunnitelma, joka luo puitteet instituutin virka-arkiston ja siirtolaisuuskoelmien käsittelylle ja hoidolle. Paitsi että instituutti kerää, vastaanottaa ja arkistoi

siirtolaisuutta ja maassamuuttoa käsittelevää aineistoa, se myös pyrkii ylläpitämään yhteyksiä yleisarkistoihin, erilaisiin yksityisarkistoihin ja tutkimuslaitoksiin sekä seuraamaan, mitä muuttoliikkeitä käsittelevää aineistoa niissä on. Vuoden 1987 aikana on tehty alustavia suunnitelmia atk-pohjaisen arkistoainesrekisterin laatimisesta eri puolilla maailmaa ja Suomea olevista siirtolaisuuskokoelmista.

Siirtolaisuusinstituutti on koko toimintansa ajan pyrkinyt kortistoimaan haltuunsa kertyneet aineistot monista eri lähtökohdista käsin. Tällaisia kortistoja ovat mm. siirtolaisuuskokoelmien sisällön mukainen kortisto, valokuvakokoelmista laaditut aihe- ja henkilökortistot sekä amerikkalais- ja australiansuomalaisten henkilökortistot. Kortistoja on laadittu toisaalta helpottamaan päivittäisiä rutiineja, toisaalta siirtolaisuustutkijoiden, sukututkijoiden ym. tarvisijoiden käyttöön. Sukuselvityspyyntöjen lisääntyminen onkin yhtenä perusteluna tällaisille kortistoille sekä muille rekistereille, joita toimintakautena on suunniteltu.

Siirtolaisuusinstituutti on mm. nostanut esiin systemaattisesti laaditun ennen toista maailmansotaa siirtolaisiksi lähteneiden aakkosellisen henkilörekisterin laatimisen.

Yhtenä keskeisenä lähdeaineistona tällaisen rekisterin laatimisessa ovat passi-luettelot. Tästä syystä ja siirtolaisuus- ja sukututkijoiden tarpeita silmällä pitäen instituutti on ostanut valtionarkistolta lääninhallitusten ja maistraattien passiluetteloiden mikrofilmikopiot vuosilta 1820-1920.

Siirtolaisuuskokoelmat saivat merkittävän lisän vuonna 1987, kun australian-

suomalainen Leo Fabritius lahjoitti instituutille n. 350 esinettä ja runsaan asiakirja-aineiston. Toisaalta australiansuomalaisia käsittelevä aineisto lisääntyi, kun tutkija Hannele Hentula palasi toimikauden alussa tutkimusmatkaltaan Australiaan ja toi mukanaan arvokasta alkuperäisaineistoa sekä yli 50 tuntia australiansuomalaisten haastatteluja (62 henkilöä). Museaalista esineistöä saatiin myös, kun tutkimussihteeri Ismo Söderling palasi USA:han tekemältään vuoden mittaiselta tutkimusmatkalta. Hän oli kerännyt myös runsaasti asiakirjoja, kirjallisuutta ja valokuvia, joiden luettelointi ja järjestäminen arkistoon ja kirjastoon on vielä kesken. Tämän lisäksi Ismo Söderling oli tehnyt runsaasti haastatteluja sekä kerännyt mm. siirtolaisien omia äänitteitä.

Yhteensä siirtolaisuusarkistossa oli vuoden 1987 lopussa 501 lahjoituksena tai muulla tavoin hankittua kokoelmaa, joista 20 oli saatu ko.vuoden aikana.

Siirtolaisuusinstituutin valokuvakokoelmissa oli toimintakauden lopussa yhteensä 4401 luetteloitua valokuvaa (lisäys edelliseen vuoteen 494). Maittain valokuvat jakaantuivat: USA 2132, Kanada 245, Australia ja Uusi Seelanti 1158, Etelä- ja Väli-Amerikka 447, Ruotsi 225, muut maat 194. Lisäksi valokuvakokoelmissa on 533 kuvaa Siirtolaisuusinstituutin omasta toiminnasta.

Siirtolaisuusinstituutin kirjastossa oli toimikauden lopussa 4730 luetteloitua siirtolaisuutta tai maassamuuttoa käsittelevää tutkimusta tai muuta julkaisua (lisäys edelliseen vuoteen 380). Luettelointi tapahtuu toistaiseksi manuaalisesti ja tehdään yleisesti kirjastoissa noudatettujen luettelointiperiaatteiden mukaan. Kirjaston atk-pohjaisen luetteloinnin käynnistämistä on alustavasti suunniteltu ja toimintakauden aikana tutustuttiin pariin erikoiskirjastoja varten tehtyyn luettelointiohjelmaan. Kirjastosta on kuluneen vuoden aikana tehty yli 500 instituutin ulkopuolista lainausta. Instituutin omat tutkijat ja muut erilliset projektit muodostavat kuitenkin kirjas-

ton vakinaisen käyttäjäkunnan. Tutkimustoiminnan laajentuessa ja monipuolistuessa on pidettävä huoli kirjaston mahdollisimman korkeasta valmiudesta.

Kirjastoon saapui 41 vuosikertaa ulkosuomalaisten eri puolilla maailmaa julkaisemaa lehteä, 26 vuosikertaa muita siirtolaisuutta ja maassamuuttoa käsittelevää kausi- tai aikakausjulkaisua ja muita lehtiä 73 vuosikertaa.

Siirtolaisuusinstituutti on lisäksi pyrkinyt dokumentoimaan suomalaista siirtolaisuutta keräämällä aihetta käsitteleviä lehtileikkeitä. Resurssipulan vuoksi tämä työ on kuitenkin voitu ulottaa vain suurimpiin päivälehtiin.

Tutkimustoiminta

Siirtolaisuusinstituutissa jatkui toimintakauden aikana neljä edeltäneenä kautena alkanutta tutkimusta ja alkoi yksi uusi projekti. Tutkimusohjelman suunnittelu- ja seurantaryhmä piti kolme kokousta, joissa valmisteltiin hallitukselle esitettäväksi neljää uutta projektia. Suunnittelu- ja seurantaryhmä laati myös instituutille oman tutkimussopimus- ja rahoituslaskelmamallin yliopistojen ja korkeakoulujen tapaan. Tavoitteeksi asetettiin myös, että instituutissa valmistuneitten tutkimusten loppuraportit tulisi julkaista instituutin sarjoissa.

Seuraavat tutkimukset olivat käynnissä toimikauden aikana:

1. Siirtolaisuutta koskeva lehdistökirjoittelu Suomessa 1880-1939 ja 1945-1984,
  2. Turun asuinalueiden ominaisuudet ja viihtyvyys sekä niiden yhteys kaupungin sisäisiin muuttovirtoihin,
  3. Muuttoturva-tutkimus,
  4. Australiansuomen tutkimus sekä
  5. Suomalaiset maailmalla -tutkimusprojekti.
-
1. Suomen Akatemian rahoittama tutkimus **Siirtolaisuutta koskeva lehdistökirjoittelu Suomessa 1880-1939 ja**

1945-1984 jatkui yhteistyössä Tampereen yliopiston tiedotusopin laitoksen kanssa, jossa Taisto Hujanen tutkii ajanjakson 1945-1984. Varhaisempi ajanjakso tutkitaan Siirtolaisuusinstituutissa ja sen tutkijana on Kimmo Koironen. Projektin ensimmäisen raportin "Sata vuotta suomalaista siirtolaiskirjoittelua" käsikirjoitus (140s.) on valmistumassa ja sen laatijoina ovat tutkijat yhdessä. Kimmo Koira-selta on valmistumassa toinenkin raportti "Siirtolaisuutta koskeva lehdistökirjoittelu Suomessa 1880-1939". Molempien raporttien ilmestyminen siirtyy tulevaan toimintakauteen.

2. Turun kaupungin rahoittaman tutkimuksen (tutkijana Matti Simpanen) **Turun asuinalueiden ominaisuudet ja viihtyvyys sekä niiden yhteys kaupungin sisäisiin muuttovirtoihin** tarkoituksena on selvittää, millainen yhteys Turun eri asuinalueiden fyysisellä ja sosiaalisella ympäristöllä sekä sen tarjoamilla palveluilla on alueen arvostukseen ja viihtyvyyteen sekä sitä kautta muuttoliikkeeseen.

Vuoden 1987 aikana tutkimusaineisto (1283 hyväksyttyä lomaketta) koodattiin ja tallennettiin tietokoneelle. Tutkimus valmistuu vuoden 1988 alkupuolella.

3. Tutkimuksen **Muuttajan muuttoturvavan sisältö, toteutuminen ja kehittämistarve** (tutkijana Merja Haliseva-Soila) on rahoittanut työvoimaministeriö. Vuoden 1987 aikana on pyritty pohjoismaisten sopimusten ja periaatepäätösten sekä vakiintuneen käytännön perusteella määrittelemään se muuttoturvian taso, jota voidaan pitää tavoitteena pohjoismaisessa muuttoliikkeessä. Tutkimuksen empiirinen aineisto, joka on kerätty Suomesta, Ruotsista ja Norjasta suorittavilta viranomaisilta ja järjestöjen edustajilta, mm. ammattiyhdistysliikkeen luottamusmiehiltä ja suomalaisseurojen toimitsijoilta, on analysoitu ja sen avulla on selvitetty muuttoturvian toteutumista nykykäytännössä. Tutkimus valmistuu vuoden 1988 alussa.

4. **Australiansuomen** tutkimushanke, jossa tutkijana on Hannele Hentula kuuluu prof. Pertti Virtarannan johtamaan ameri-kan- ja australiansuomen tutkimusprojektiin, jota on rahoittanut alkuvaiheessa Suomen Akatemia. Toimikauden alussa Hannele Hentula palasi aineistonkeruumatkalta Australiasta ja analysointi ja käsittely tietokoneella voitiin alkaa. Projektin loppuraportin, joka on yhteisraportti Helsingin ja Jyväskylän yliopistojen tutkijoi-ten kanssa, pitäisi ilmestyä vuoden 1988 loppulla.

5. **"Suomalaiset maailmalla ja muutoliiketutkimusrekisteri"** -projekti käynnistyi 1.7. "Suomalaiset maailmalla" -tutkimus perustuu siirtolaisasiain neuvot- telukunnan tekemään maailmanlaajui- seen kyselyyn sekä kirjalliseen lähdeai- neistoon. Sen tarkoituksena on mm. selvit- tää eri maihin suuntautuneen siirtolaisu- den kehitys ja ominaispiirteet sekä niissä nykyisin asuvien suomalaisten määrä, tyypillisimmät piirteet ja toiminta; vastauk- sia on saatu kaikkiaan 66 eri maasta.

Toimintavuoden aikana tehdyt uudet tutkimussuunnitelmat

6. Pakolaisuuden kansalliset ja kansain- väliset näkökulmat Suomessa 1900- luvulla. Suomalainen pakolaisuus- keskustelu sanomalehdistössä kan- sainvälisessä vertailussa,
7. Takaisin ko Turkuun? - Turusta Varsi- nais-Suomen seutukaava-alueen muihin kuntiin muuttaneiden paluu- muutto,
8. Maassamuuton ja yhteiskunnan ra- kennemuutos sekä
9. Eläkeläiset ja laitospotilaat paluu- muuttajina - ruotsinsuomalaisten työ- kyvyttömyys- ja vanhuuseläkeläisten sekä laitospotilaiden paluumuutto ja sen esteet.

Uusien hankkeiden suunnittelussa on pi- täydytty Siirtolaisuusinstituutin voimassa- olevaan tutkimusohjelmaan sekä aikai-

Uutta tietoa Amerikansuomalaisten historiasta –

"MINULLA ON NIIN IKÄVÄ..."

"JAG HAR SÅ LEDSAMT..."

" I FEEL SUCH A LONGING..."

Amerikansuomalaisten
näyttelyjulkaisu

postikorttien

Amerikafinländarnas
nätställningskatalog

postkortsutställ-

Finnish-American Post cards Exhibition
Catalog

Orvo Bogdanoff - Ismo Söderling:

"Minulla on niin ikävä - Jag har så ledsamt - I feel such a longing"

Amerikansuomalaisten postikorttien näyttelyjulkaisu — Amerikafinländarnas postkortsutställningskatalog — Finnish-American Postcards Exhibition Catalog, Turku 1988, p. 128. Hinta 90,- Fmk, Price 18.00 USD.

Amerikansuomalaisten siirtolaisten elin-
vaiheista on julkaistu varsin vähän kuvate-
oksia. Tämä puute on vihdoinkin poistu-
nut. Siirtolaisuusinstituutissa on ilmestynyt
postikorttijulkaisu "Minulla on niin ikävä..."
Mielenkiintoisen tekstin ja värikkäiden ku-
vien avulla kirjassa kerrotaan siirtolais-
temme vaiheet: lähtö Suomesta, Atlantin
ylitys, saapuminen Yhdysvaltoihin sekä
elinvaiheet uudessa kotimaassa.

Kirjan teksti on kolmella kielellä, suo-
meksi, ruotsiksi ja englanniksi. Kirjassa on
yli 100 värikästä kuvaa, jotka ovat keräilijä
Orvo Bogdanoffin laajasta yksityisestä
postikorttikokoelmasta.

Korkealuokkaisen painojälkensä ja mie-
lenkiintoisen tekstinsä puolesta kirja sopii
erinomaisesti kaikille amerikansuomalai-
sista siirtolaisuudesta kiinnostuneille. Te-
os sopii erinomaisesti myös lahjaksi.

There have been very few illustrated pub-
lications describing the history of the
Finns in America; but at long last, this gap
in the literature has been filled. The Insti-
tute of Migration has recently published a
postcard catalog, entitled "Minulla on niin
ikävä.../ I feel such a longing..." With its
interesting text and colorful pictures, this
book tells the story of the Finnish emi-
grants' lives: their departure from Finland,
the crossing of the Atlantic, their arrival in
the United States, and their varied expe-
riences in their new homeland.

The text of the book is in three lan-
guages: Finnish, Swedish, and English, It
contains over 100 color illustrations, se-
lected from the extensive private postcard
collection of Orvo Bogdanoff.

The high-quality printing, and the fasci-
nating text, make this a publication of
great interest for all who are interested in
Finnish-American migration, and it is also
highly suitable as a gift.

TILAUSKORTTI

**DELAWARE 350; Amerikansirtolaisuuden alku - Amerikkaemi-
grationens början - The Beginning of Finnish Migration to the
New World**

Hinta a 70,- Fmk

Kpl _____

**"Minulla on niin ikävä - Jag hag så ledsamt - I feel such a
longing"**

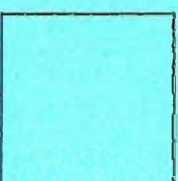
Hinta a 90,- Fmk

Kpl _____

Lisää kokonaishintaan 15 % posti- ja käsittelykuluja.

Tilaajan nimi _____

Osoite _____
_____
_____

Siirtolaisuusinstituutti

Piispankatu 3

20500 TURKU

ORDER FORM

**DELAWARE 350; Amerikansirtolaisuuden alku - Amerikaemi-
grationens början - The Beginning of Finnish Migration to the
New World**

Price a 15 USD   Quantity ordered _____

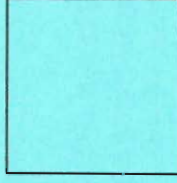
**"Minulla on niin ikävä - Jag hag så ledsamt - I feel such a
longing"**

Price a 18 USD   Quantity ordered _____

Please add 15 % for postage and handling.

_____
Name

_____
Address

Institute for Migration

Piispankatu 3

20500 TURKU

FINLAND

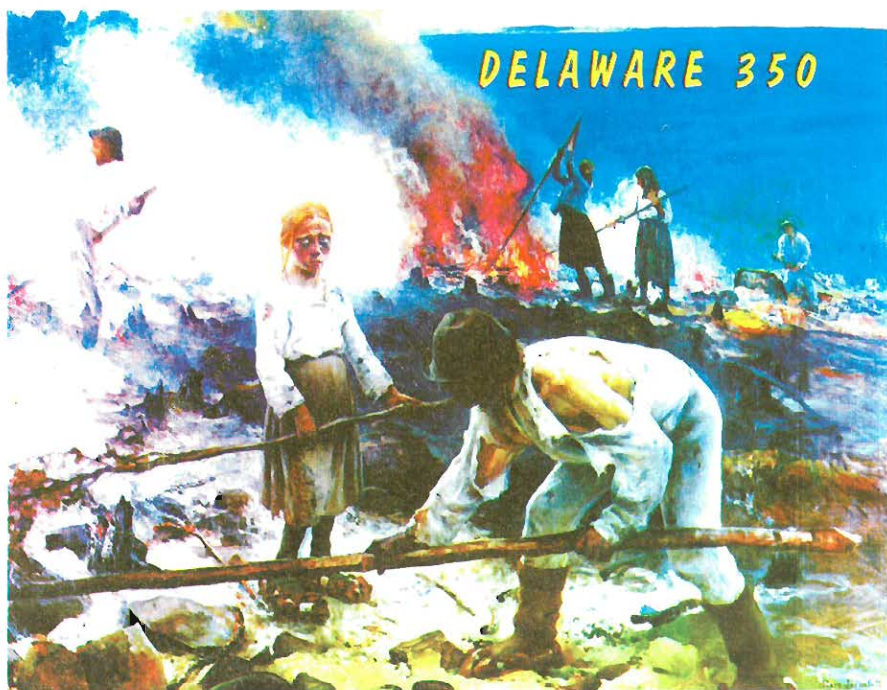
New Sources of Information about Finnish-American History

Kuluvaa vuotta on vietetty amerikansuomalaisen siirtolaisuuden juhluvuotena. Tasan 350-vuotta sitten ensimmäiset suomalaiset asettuivat uudelle mantereelle ensimmäisten eurooppalaisten kansallisuuksien joukossa. Suomalaisten vaikutus Delawaren alueen asuttamiseen ja kehitykseen oli huomattava.

Siirtolaisuusintituutissa on näistä siirtolaisuutemme alkuvaiheista valmistunut kattava ja mielenkiintoinen teos "Delaware 350". Kirjan teksti on kolmella kielellä (suomi, englanti ja ruotsi) ja se sopii erinomaisesti jokaiselle juuristaan kiinnostuneelle amerikansuomalaiselle, heidän omaiselleen tai alan tutkijalle.

1988 has been an important anniversary in the history of Finnish-American migration. It is exactly 350 years since the first Finns arrived to settle in the New World, among the earliest European peoples to do so. The Finnish influence contributed considerably to the settlement and development of the Delaware region.

The Institute of Migration has published a full and interesting account of those early years of Finnish migration, "Delaware 350". The text is in three languages (Finnish, Swedish, and English), and it will be a fascinating work for all Finnish-Americans interested in their roots, for their relatives, and for those researching in this field.

Koivukangas, Olavi: **Delaware 350**.

Amerikansiirtolaisuuden alku — Amerikaemigrationens början — The Beginning of Finnish Migration to the New World. Turku 1988, p. 84. Hinta 70 Fmk, Price 15.00 USD.

semmin valmistuneisiin tutkimustarveanalyyseihin.

6. Toimintavuoden aikana pakolaisuuskeskustelu vilkastui Suomessa. Tätä koskeva tutkimustarve on esitetty myös em. ohjelmassa. Loppuvuodesta valmisteltiin hanketta **Pakolaisuuden kansalliset ja kansainväliset näkökulmat Suomessa 1900-luvulla. Suomalainen pakolaisuuskeskustelu sanomalehdistössä kansainvälisessä vertailussa.** Rahoitusanomus lähetettiin Suomen Akatemian humanistiselle toimikunnalle, joka ei hyväksynyt sitä esitetystä muodosta, joten hankkeen kehittämistä jatketaan yhteistyössä Turun yliopiston yleisen historian laitoksen kanssa ja sille anotaan uudestaan apurahaa Suomen Akatemialta.

7. **Maassamuuttoon** liittyen on tarkoitus jatkaa Turun seudun muuttoliikkeen selvittämistä. Varsinais-Suomen Seutukaavaliitolle ja Turun kaupungille on tehty tutkimussuunnitelma hankkeesta, jossa selvitetään Turusta ympäröiviin kuntiin muuttaneiden paluuhalukkuus ja mahdolliset paluun esteet tai vaihtoehdot. Tutkimuksen työnimenä on **Takaisinko Turkuun? - Turusta Varsinais-Suomen seutukaava-alueen muihin kuntiin muuttaneiden paluumuutto.** Hanke on tarkoitus aloittaa 1.7.1988 ja sen suunniteltu kesto on 1,5 vuotta. Rahoittajina toimisivat Turun kaupunki ja Varsinais-Suomen Seutukaavaliitto.

8. **Maassamuutosta** on Siirtolaisuusinstituutissa valmistunut vuonna 1983 laaja tutkimus, jossa selvitettiin 1970-luvulla tapahtuneen kuntien välisen muuttoliikkeen uusimmat ilmiöt. Tutkimuksen valmistuttua todettiin, että säännöllisin väliajoin olisi tehtävä vastaavan tyyppisiä tutkimuksia, jotta maassamuutoissa tapahtuvat uudet piirteet tulisivat esille. Yhteiskunnan rakennemuutoksen kiihtyessä on tärkeätä selvittää **Maassamuuton ja yhteiskunnan rakennemuutoksen** väliset

yhteydet. Teemasta on lähetetty tutkimussuunnitelma toimintakauden lopussa työvoimaministeriölle. Tutkimus on tarkoitus käynnistää lähinnä TVM:n rahoittamana 1.3.1988.

9. **Pohjoismaisen muuttoliikkeen** osalta perustutkimusvaihe on ilmeisesti ohitettu ja on tarve siirtyä mm. erityisryhmien muuttotilanteen selvittämiseen. Keskeisen muuttajaryhmän muodostavat vanhukset, joiden osuus ruotsinsuomalaisten keskuudessa kasvaa tulevaisuudessa. Tietotarvetta on erityisesti vanhusien paluumuutosta ja niiden esteistä (mm. eläkekysymykset). Samoin siirretyt potilaat ovat tutkimaton ryhmä Suomen ja Ruotsin välisessä muuttoliikkeessä. Näitä molempia ryhmiä on tarkoitus tutkia hankkeessa **Eläkeläiset ja laitospotilaat paluumuuttajina - ruotsinsuomalaisten työkyvyttömyys- ja vanhuuseläkeläisten sekä laitospotilaiden paluumuutto ja sen esteet.** Tutkimussuunnitelma valmistui joulukuussa 1987. Vuoden 1988 alussa on otettu yhteyttä hankkeen mahdollisiin rahoittajaosapuoliin, joita ovat mm. Sosiaali- ja terveysministeriö, Socialdepartementet i Sverige, Eläketurvakeskus ja Kansaneläkelaitos. Hankkeen suunniteltu kesto on 1,5 vuotta.

Vuonna 1987 ei instituutissa valmistunut siis yhtään tutkimusta. Tähän oli lähinnä kaksi syytä. Ensinnäkin kaikki käynnissä olevat projektit alkoivat lähes samanaikaisesti, ja neljä hanketta viidestä valmistuu vuoden 1988 alkupuolella. Toisena tekijänä on hankkeiden lisääntynyt pituus. Tätä on pidettävä tervetulleena kehityspiirteinä ja toimenpiteitä aikaisempaa pidempien hankkeiden puolesta on syytä jatkaa.

Osallistuminen muualla järjestettyihin tilaisuuksiin ja muu yhteistoiminta

Tutkimusyhteistyötä jatkettiin myös kan-

sainvälisellä tasolla mikä ilmeni kanssakäymisenä eri maissa olevien siirtolaistutkijoitten kanssa sekä vierailuina. Siirtolaisuusinstituutti järjesti toimintakauden aikana vuosittain pidettävän pohjoismaisten siirtolaisuusinstituuttien johtajien palaverin 17.-18.9. Turussa. Palaveriin osallistuivat Ulf Beijbom Emigrantinstitutista Ruotsista, Reidar Bakken Utvandremuseetista Norjasta ja Helle Otte Det Danske Udvandrerarkivista Tanskasta. Siirtolaisuusinstituutissa kävi kuluneen toimintakauden aikana n. 400 vierailijaa, joista 65 henkilöä oli ulkomaalaisia joko tutkijoita tai muita siirtolaisuudesta tai sukututkimuksesta kiinnostuneita. Ryhmävierailuja, joille myös esiteltiin instituutin toimintaa, tehtiin 11.

Näyttelytoiminta

Siirtolaisuusinstituutti valmisti vuoden 1987 aikana kolmea uutta näyttelyä sekä uusi omassa toimitallassa olevan pysyväisnäyttelyn.

Uusien näyttelyjen rakentaminen liittyi Siirtolaisuusinstituutin osallistumiseen Delaware-siirtolaisuuden 350-vuotisjuhlallisuuksiin ja Australian eurooppalaisen asutuksen 200-vuotisjuhlallisuuksiin v. 1988. **Delaware 350-näyttely** kertoo valokuvin, asiakirjoin ja tekstein suomalaisten osuudesta tähän varhaiseen muuttoliikkeeseen. Näyttely tehtiin kahtena kappaleena, joista toinen menee USA:han kiertäväksi näyttelyksi ja toinen jää Suomeen kiertäen tulevana toimintakautena eri puolilla Suomea.

Amerikansuomalaisten postikorttien näyttely sisältää 300 postikorttia teksteineen. Postikorttitutkija Orvo Bogdanoff on kerännyt näyttelyyn materiaalin eri lähteistä ja sen analyysi perustuu tarkkoihin arkisto- ym. tutkimuksiin, jollaisia ei pohjoismaissa aikaisemmin ole postikorteista tehty. Korttien avulla kuvataan siirtolaisten keskinäistä ja kotimaan välistä kommunikointia sekä heidän elämänsä eri puolia yleensä.

Myös tämä näyttely kiertää tulevana toimintakautena eri puolilla Suomea.

Australian siirtolaisuuden näyttely kertoo valokuvin, asiakirjajäljennöksin ja tekstein Suomen siirtolaisuudesta Australiaan. Näyttely rakennettiin kahtena kappaleena, joista toinen kiertää australian-suomalaisten keskuudessa.

Julkaisutoiminta

Siirtolaisuusinstituutin toiminnassa kuluneena toimintakautena oli pääpaino vuoden 1988 juhlallisuuksien valmisteluissa sekä tutkimus- ja dokumentointipuolella.

Toimintakauden aikana jatkettiin Finn Forum -84 konferenssiraportin toimitustyötä. Myöskin prof. Pertti Virtarannan amerikansuomen sanakirjan käsikirjoitus valmistui, mutta ilmestyminen siirtyi tulevaan vuoteen.

Vuoden 1987 aikana valmistettiin myös Delaware-siirtolaisuuden näyttelyjulkaisua ja postikorttinäyttelyjulkaisua, jotka ilmestyivät vuoden 1988 alussa.

Instituutin **monistesarjassa** ilmestyi kanadansuomalaisen tohtori Edward W. Laineen arkistobibliografia "On the Archival Heritage of the Finnish Canadian Working-Class Movement. A Researcher's Guide and Inventory to the Finnish Organization of Canada Collection at the National Archives of Canada, Turku 1987, p. 454.

Siirtolaisuus-Migration aikakauslehti ilmestyi toimintakauden aikana neljä kertaa. Lehdessä julkaistiin 16 tieteellisluontoista artikkelia sekä kirja-arvosteluja ja erilaisia tiedotuksia. Lehti sisälsi vuonna 1987 yhteensä 160 sivua ja sen levikki oli n. 1600kpl/numero. Lehden levikistä n. 500 kpl meni ulkomaiseen jakeluun.

Kaarle Hjalmar Lehtisen rahasto

Kaarle Hjalmar Lehtisen rahastosta jaettiin toimintakauden aikana yhdeksän stipen-

diä yhteismäärältään 30 000 mk. Lisäksi rahastosta myönnettiin 1 000 mk näyttelyyn "Utopiat eivät kuole" huoltoon varten, 5 000 mk materiaalin keruuseen Yhdysvalloista sekä konferenssimatka - avustuksena 3 000 mk. Osa Lehtisen rahaston varoista sijoitettiin ostamalla liikehuoneisto. Kaarle Hjalmar Lehtisen rahaston loppusumma vuoden 1987 lopussa oli 805 601,08 mk.

Talous

Siirtolaisuusinstituutti on toiminut opetusministeriöltä saamansa 930 000 markan määrärahan turvin. Lisäksi opetusministeriö myönsi 50 000 mk Delaware-siirtolaisuuden 350-vuotisjuhlien valmisteluihin sekä 54 940 mk Australian eurooppalaisen asutuksen 200-vuotisjuhlallisuuksiin osallistumiseen. Turun kaupunki myönsi entisten vuosien tapaan koko vuokraa vastaavan avustuksen, joka tänä vuonna oli 130 842,60. Lisäksi työvoimaministeriö on maksanut apuhenkilökunnan palkkoja 77 561,60 mk. Näitten varsinaisten toiminta-avustusten lisäksi instituutti on saanut tutkimusprojekteihin tukea Turun kaupungilta ja työvoimaministeriöltä.

Siirtolaisuusinstituutin taseen loppusumma oli toimintakauden lopussa

1 473 098,59 mk.

Toimitila

Siirtolaisuusinstituutti on toiminut edelleen Turun kaupungilta vuokratuissa 451 m² tiloissa, jotka ovat käyneet yhä riittämättömimmiksi, erityisesti tämä koskee arkistoa, kirjastoa, näyttelyitä ja tutkimustoimintaan varattuja tiloja, mutta myös hallinnon ja esim. julkaisutoiminnan tilat eivät ole riittävät. Tilojen ahtaus ja epäasiallisuus asettavat nykyisellään selviä rajoituksia toiminnan kehittämiseksi ja nykyaikaistamiseksi. Tämä ilmenee mm. siinä, ettei arkiston ja kirjaston palveluvalmiuksia ole voitu pitää ajanmukaisina. Toisaalta työhuoneitten vähäisyys asettaa rajoituksia myös henkilökunnan määrälle ja tekee työskentelytilat ahtaiksi.

Toimitilaa valmisteleva toimikunta on laatinut laajan instituutin toimitilarvekartoituksen, jossa kokonaistilarveeksi on saatu n. 2 000 m². Tilarvekartoitus on lähetetty Turun kaupungille ja opetusministeriölle ja samalla on esitetty, että ryhdyttäisiin toimenpiteisiin asianmukaisten ja riittävien toimitilojen osoittamiseksi instituutille.

Summary of the Annual Report for 1987 of the Institute of Migration

1987 was a busy year for the Institute of Migration. One of the major events was the visit in September by the President of Finland, Dr. Mauno Koivisto, and Mrs Tellervo Koivisto. In March, a portrait of Professor Vilho Niitemaa, who played a decisive role in the foundation of the Institute of Migration, was unveiled in conjunction with the celebrations of his seventieth birthday.

Archives and Library

At the Institute of Migration, archives and museum materials relating to international and internal migration are collected and stored. During 1987 an Archives Plan was drawn up, providing a framework for the operation and maintenance of the Institute's official archives and migration collections.

Since the beginning of its operations, the Institute of Migration has aimed at the comprehensively based indexing of the collections which it has acquired. The present systems include a card index by content, indexes of the photograph collections by topics and by persons, and a card index of persons migrating to American and Australia. These indexes have been drawn up partly for everyday routine purposes at the Institute, and partly for use in migration, genealogical and other research.

The Institute of Migration has now embarked on the development of a Migrants Register, intended to comprise an alphabetically arranged list of emigrants from Finland prior to the Second World War.

At the end of the Year, the holdings of

the Institute of Migration consisted of a total of 501 collections, including both donations and acquisitions from other sources. At the end of year the Photograph Collection comprised 4401 pictures, of which 494 had been acquired during the course of the year.

Altogether at the end of the year the holdings in the Institute's Library consisted of 4730 catalogued publications relating to international and internal migration. The Library receives 41 Finnish emigrant publications from abroad, 26 other periodicals dealing with migration, and 73 other periodicals.

Research

During 1987 there were five research projects in progress at the Institute of Migration. Meanwhile new research projects were under development, having regard to the framework of the Institute's existing research program and to the available analyses of research needs.

Research collaboration was also maintained on the international level, including a meeting arranged by the Institute for the heads of the migration institutes in the various Nordic countries, attended by Ulf Beijbom from the House of Emigrants in Sweden, Reidar Bakken from the Emigrant Museum in Norway, and Helle Otte from the Danish Emigrant Archives in Denmark. Altogether during the year the Institute received 65 foreign visitors, either research workers or other persons interested in migration.

Exhibitions

During 1987 the Institute of Migration set up three exhibitions, relating to the 350th anniversary of Swedish and Finnish migration to Delaware and to the Bicentennial of European Settlement in Australia. The Institute's own permanent collection on display was also reorganized during the year.

Publications

1987 saw the publication of an archive bibliography collated by the Finnish-Canadian scholar Dr Edward Laine, 'On the Archival Heritage of the Finnish Canadian Working-Class Movement. A Researcher's Guide and Inventory to the Finnish Organisation of Canada Collection of the National Archives of Canada', 454 pp.

Four numbers of the periodical *Siirtolaisuus-Migration* were published, containing sixteen scholarly articles, book reviews, and various announcements.

The Kaarle Hjalmar Lehtinen Fund

Nine scholarships were awarded from the Lehtinen Fund during the year, together

with one exhibition subsidy and one conference travel grant. The assets of the Fund at the end of the year stood at FIM 805 601.08.

Finances

The Institute of Migration operated on the basis of funding from the Finnish Ministry of Education. The City of Turku also granted a subsidy to the Institute of Migration equal to the rent for the Institute's premises. Funds were also received from various sources in conjunction with specific research projects.

The final sum on the Balance Sheet for the financial year 1987 amounted to FIM 1 473 098.59.

Premises

The Institute of Migration operates in premises rented from the City of Turku. With the expansion of the Institute's activities, these premises have gradually become inadequate. A detailed survey has the afore been carried out, which indicated a total need of approximately 2000 m² floorspace. Negotiations have been initiated with the Ministry of Education and the City of Turku with a view to acquiring the extra premises needed.

Delaware 350 -juhlavuoden puheita Main Addresses at the Delaware 350 Festivals

Tom Sandlund

Siirtolaisuusinstituutin hallituksen puheenjohtaja/Chairman of the Administrative Board of the Institute of Migration

**'Amerikan suomalaisasutus 350 vuotta' -postimerkin julkistamistilaisuudessa
29.3.1988 Vanhalla ylioppilastalolla Helsingissä pidetty puhe
Main Address at the First Day of Issue Ceremony for a Commemorative postage
stamps in honor of the 350th Anniversary of Finnish Settlement in America, held
on 29 March 1988 at Vanha Ylioppilastalo, Helsinki**

Muuttoliike ja kansainvälisyys Migration och internationalism Migration and Internationalism

Suomen postilaitos viettää tänä vuonna 350-vuotisjuhlaansa. Tänä vuonna tulee sattumalta myös kuluneeksi 350 vuotta siitä, kun suomalainen asutus alkoi Pohjois-Amerikassa. Nya Sverige -niminen siirtokunta ei jäänyt kovin pitkäaikaiseksi, mutta tämän päivän juhla on osoitus siitä, että siirtokunnan vaikutusta ei voida mitata ainoastaan sen eliniän mukaan.

De band som uppstått mellan Finland och USA genom en långvarig emigration inleddes 1638. Delaware kolonin har ett historiskt symbolvärde för samarbetet mellan USA, Sverige och Finland som i den dag som är stöder kontakterna mellan länderna låt vara att kolonins varaktighet inte, blev vad som kanske först var avsett. Dagens postkortsutställning, sammanställd av Orvo Bogdanoff visar emellertid både den senare emigrationens om-

fattning och den betydelse postgången hade för upprätthållande av kontakterna mellan utvandrars- och invandrarsland.

When the first settlers arrived in North America in an organized party from Sweden and Finland in 1638 they did not always find the surroundings particularly more severe than those at home. However, they were far away from home and the colony did not last long. Today's occasion takes place in order to celebrate the 350 year anniversary of Finnish emigration to North America but also points to the fact that efforts of Finnish and Swedes in the 17th century in what was later to become the United States of America were such that they can be remembered with pride in all three countries. In the exhibition of old postcards, put together by Orvo Bogdanoff and Institute of Migration, many of the toils and efforts of later and more massive emigrations waves are reflected.

Korostaakseen ja juhliakseen siirtolaisuuden sekä tiedonvälityksen välistä yh-

teyttä on Siirtolaisuusinstituutti yhdessä postikorttitutkija Orvo Bogdanoffin kanssa rakentanut siirtolaisaiheisen postikorttinäyttelyn. Kortit ja näyttelykatalogi tuovat monipuolisesti esille siirtolaisten eri elämänvaiheet, matkan, työn, kulttuuri-riennot sekä yhteiskunnallisen aktiivisuuden. Korttien avulla käy myös selville miten siirtolaiset ottivat voimakkaasti kantaa Suomen yhteiskunnalliseen elämään tämän vuosisadan alussa.

Mutta palataan ensimmäiseen siirtolaisuuteen. Suurin suomalaisen siirtolaisuuden aalto tapahtuikin samanaikaisesti -1655 -kun siirtokunta jo oli menetetty hollantilaisille. Täydennyksestä riippumatta suomen kieli oli jo 1700-luvun alkupuolella hävinnyt Delawaressa. Kun Pehr Kalm kävi 1748-51 Pohjois-Amerikassa, suomen kieli oli poistunut käytöstä. Ruotsin kieli, joka oli kirkkokieli, säilyi jonkinverran pitempään, mutta 1800-luvun alussa sekin oli saanut väistyä englannin kielen edessä. Hyvin vähän tiedetään tästä prosessista. John Mortonilla, joka allekirjoitti Yhdysvaltojen itsenäisyysjulistuksen oli tiettävästi sukujuuret Suomessa ja hän osasi vielä sekä kirjoittaa että puhua ruotsia. Hän kuului ilmeisesti siihen viimeiseen sukupolveen, jolla vielä oli 'vanhan' kielen taito.

Näyttää siltä, että noin puolet siirtolaisista oli kotoisin Suomesta ja että tämä osuus kasvoi ajan myötä koska ruotsalaiset sotilaat ja virkamiehet olivat useammin paluumuuttajia ja siirtokunnan Hollannin aikakaudella värvättiin nimenomaan suomalaisia Värmlannista Delawareen. Siirtokunnan vahvuus 1600-luvun loppupuolella oli 1000 henkeä. Mahdollisuudet kielen säilyttämiseen eivät siis numerollisesti olleet niin huonot. Toisin kuitenkin kävi. Yhteydet kotimaahan olivat silloin paljon huonommat kuin myöhemmin.

Postin merkitystä siirtolaisten yhteyksien ylläpitämiseen kotimaahansa ei voida yliarvioida. Jos posti tänä vuonna olisi toiminut 500 vuotta eikä vain 350 vuotta, olisivat luultavasti yhteydet kotimaahan säily-

neet ja todennäköisesti myös siirtolaisten äidinkieli. Siirtolaisuuskimuksesta tiedämme, että kirjeet ja kortit kotiin usein ovat toimineet virikkeen antajina uusille siirtolaisille, jotka ovat täydentäneet pieniä siirtokuntia ja ylläpitäneet niissä kotimaan kulttuuria ja kieltä. Kirjeet kotoa ovat myös aikaansaaneet paluumuuttoa ja näin myötävaikuttaneet uuden tiedon ja taidon leviämiseen vanhaan kotimaahan. Tänään me juhlimme tätä vuorovaikutusta olkoonkin, että posti ei ehtinyt mukaan säilyttämään kaikkia ensimmäisen siirtolaisuuden ulottuvuuksia.

Vaikka kieli ei silloin säilynyt, uudisasukkaiden hirsitalon-, saunan- ja veneenrakennustaito sekä heidän kaskeamisensa ja kutomisensa jättivät Amerikkaan jälkiä, jotka ovat vielä tänään nähtävissä. Aito amerikkalainen 'log cabin' on suomalaisten ja ruotsalaisten alkutuote ja erityisesti suomalaiset olivat tunnettuja veneenrakentajia.

Tänään puhutaan paljon kansainvälisyydestä. Suomen täytyy olla mukana kansainvälisessä kilpailussa, että elintarvikkeemme säilyy - tämä on väite, jonka kuulemme kaikkialla. Siirtolaisuus tuo mukanaan kansainvälisyyttä. Kun puhutaan Suomen kansainvälisistä kontakteista, unohdetaan usein, että Suomi oman siirtolaisuuden takia on kauan ollut hyvinkin kansainvälinen maa. Siirtolaisuusinstituutissa on arvioitu, että viimeisten sadan vuoden aikana maastamme on muuttanut noin miljoona henkeä.

Harva tietää monellako meistä tänään on sukulaisia ulkomailla. Amerikan-sukulaisista keskustellaan monessa perheessä ja Ruotsissa suurella osalla meistä, ehkä enemmistöllä on sukulaisia. Tällaisia yhteyksiä ei ehkä aina käytetä hyväksi siinä laajuudessa mikä olisi mahdollista. On tietenkin myös aina niin, että siirtolaisten elämä yleensä on täynnä ongelmia, jotka osittain johtuvat uudesta kulttuurista osittain siitä, että jokapäiväisen leivän saaminen vie nyt, niin kuin sata tai kolmesataaviisikymmentä vuotta sitten, suuren

osan siirtolaisten ajasta ja tarmosta.

Näistä ongelmista riippumatta on selvää, että siirtolaisella tänään on teknisesti - ei vähiten telekommunikaatiojärjestelmien kehityksen ansiosta - hyvin monissa tapauksissa paremmat mahdollisuudet ylläpitää yhteyksiä vanhaan kotimaahan.

Meidän on usein vaikeata nähdä kehityksen kaikkia seurauksia. Kun tänään puhutaan rakennemuutoksesta, unohdetaan helposti, että varsinainen rakennemuutos, joka toi mukanaan Suomen todellisen muutoksen ja samalla väestön liikkuvuuden, tapahtui 60-luvulla. Siirtolaisuus oli vuosina 1969-70 valtavaa aiheuttaen henkilökohtaisia tragedioita sekä Suomessa että Ruotsissa. Tämän liikkuvuuden ongelmat ja haasteet tulevat vielä seuraamaan meitä kauan. Mutta samalla tämä siirtolaisuus on aikaansaanut maiden välillä yhteistyötä ja yhteyksiä, jotka ovat osittain ennen näkemättömiä. Ruotsilla ja Suomella on pitkä yhteinen historia, mutta yhteydet tavallisten ihmisten välillä tuskin koskaan ovat olleet yhtä laajoja. Tämän osan kansainvälisyydestä unohdamme usein kaikkien virallisten kokouksien ja juhlapuheiden keskellä.

Kansainvälisyys ei voi olla vain yksisuuntaista. Meidän on vaikea samalla antaa kuva korkeasti kehittyneestä hyvinvointi- ja sivistysvaltiosta ja kansasta, jolla ei ole varaa tai halua vastaanottaa muita, jotka etsivät parempaa elämää. Jälkimmäinen politiikka tulisi tuskin meitä hyödyttämäänäkään. Vaikka olen löytänyt positiivisiakin seurauksia siirtolaisuudesta, on selvää, että suuremman voiton pitkällä tähtäyksellä - ehkä jopa, mitä kansainväliseen kilpailuun tulee - ovat keränneet ne maat, jotka ovat vastaanottaneet ihmisiä, eivät luovuttaneet niitä.

Att söka sin utkomst i främmande land har varit en nödvändighet för många finländare. Men lyckligtvis har det inte enbart varit en envägskommunikation. Genom återflyttning och inflyttning av ibland i

kulturellt och geografisk hänseende avlägsna grupper har Finlands närings- och kulturiiv stimulerats. Detta fordrar emellertid både öppenhet och medveten satsning. Det pågår idag i Europa både integration och koncentrerings som medvetet måste bevakas för att Finland skall bli delaktig av de fördelar en sådan integration kan erbjuda inte. Det är troligtvis så att en strävan efter enbart ekonomiska fördelar inte skapar de bästa förutsättningarna för framtiden.

There seems to be periods in history when people are on the move. Our own time is such a period. And it is not only people who move. Above all ideas move. Finland and Sweden show the highest mobile telephone density in the world. Ideas can today move without people moving but we are still far away from societies which are independent of the movements of individuals. In fact, together with the tremendous expansion of telecommunications and other technology for storing, processing and distributing knowledge we have an expansion in roadbuilding and air transport. Many of those who increasingly use the expanding transport network are those who still today distribute new ideas, old to the distributors themselves, in a new surrounding and they are in that way followers to those who 350 years ago left the Nordic homeland for a new life across the seas.

Siirtolaisuus merkitsee tänäänkin hyvin usein pysyvää eroa kotimaasta, vanhemmista ja ystäväistä. Tämä heijastuu myös tämän näyttelyn kortteihin. Erään kortin lopussa lukee: "Minun on niin ikävä..." Viesti on tullut myös koko näyttelyn tunnuslauseeksi. Vaikka etäisyydet ovat supistuneet ja yhteydet nopeutuneet niin, että mahdollisuudet vierailta vanhassa kotimaassa ovat kasvaneet valtavasti niin posti- ja nykyään myös telekommunikaatioyhteydet ovat mitä tärkeimmät lievittämään ikävyyttä ja ylläpitämään yhteyttä vanhaan kotimaahan.

Olavi Granö

Siirtolaisuusinstituutin valtuuskunnan puheenjohtaja/Chairman of the Council of the Institute of Migration

Kansleri, akateemiko/Chancellor of the University of Turku, Academician

Juhlapuhe Delawaren yliopiston stadionilla FinnFest -juhlassa 9.7.1988
Main Address at the FinnFest Celebration held on 9 July 1988 at the Campus of the University of Delaware

Today the flight from Helsinki to New York takes eight hours. Three hundred and fifty years ago, the journey from Finland to the east coast of North America lasted several months - usually half a year. In addition to storms and various diseases, the travellers in their small ships were often threatened by pirates and the privateers of hostile nations. In 1638, the journey across the Atlantic meant for most permanent separation from family and friends. Today, we cross the Atlantic just for a short visit or a business trip.

The Finnish population 350 years ago was about 350.000; today, it is almost 5 million. At that time, only a small percentage of the people lived in towns, whereas today more than 60 per cent lead an urban life. The towns were small; the inhabitants of Turku, the capital, numbered some 4,000. Today, a hundred times that figure live in Helsinki. In 1638, 20 per cent of the population of Finland was Swedish-speaking; 350 years later, the figure is only 6 per cent. In 1638, Finland could not boast a single university; the first university in the country was founded two years later. Now, Finland has 17 universities.

Näin Suomi oli varsin toisenlainen maa 350 vuotta sitten, jolloin suomalaisalkuista väestöä saapui muiden siirtolaisten mukana Delawaren jokilaaksoon. Suomi jatkoi kehitystään ja pysyi omaleimaisena kokonaisuutena huolimatta yhtenäistämisyrittämisistä muuhun valtakuntaan. Ensimmäisten siirtolaisten yhteys vanhaan kotimaahan katkesi. Yhteydet solmittiin uudelleen vasta 250 vuotta myöhemmin,

jolloin suomalaisten varsinainen muuttoliike Yhdysvaltoihin alkoi. Suomalaisen siirtolaisuuden juuret voidaan kuitenkin ulottaa ajallisesti vuoteen 1638 ja paikallisesti näille seuduille, jossa nyt olemme. Tällä perusteella vietämme nyt Amerikan siirtolaisuuden 350-vuotisjuhlaa. Ruotsiin muuton rinnalla se on ollut historiamme suurin muuttoliike.

The first Finnish immigrants arrived in North America 350 years ago. With Swedish and Dutch settlers, they established the colony of "New Sweden". The colonists came as friendly settlers and bought land from local Indian chiefs. Finnish settlement spread over an extensive area. The most important Finnish colony was "Finland", about 10 miles north of Wilmington. This was the first permanent white settlement in what is now the state of Pennsylvania. Finns also settled in the area of present-day New Jersey. Places called Finns' Point and Mullica Hill are still known by these same names. The Finns built their log cabins in the Delaware River valley; they practised burnbeating, farmed and raised cattle. The Finns and Swedes got along well with the local Indians and acts of violence were rare.

The approximately 600 Finnish settlers in North America in the 17th century made up half, - according to some scholars - even the majority of the permanent settlers in the Delaware colony. Most of them came from Finnish settlements in Sweden but some of them were from Finland, as is demonstrated by such place-names as Nya Vasa, Nya Kørsholm, Tor-

neå and Lapland. In connection with the 300th anniversary of Finnish immigration to Delaware in 1938, a monument created by Wåinö Aaltonen was erected in Chester, on the Pennsylvania side. Finland and American Finns found each other.

Today, 50 years later, the descendants of Finnish immigrants total almost a million. Their identity and their interest in their origins have brought them together to attend this magnificent FinnFest and to celebrate the 350th anniversary of Finnish immigration to the United States. These festivities also make Finnish culture and achievements better known in the USA as well as help to improve trade relations between our two countries.

History is a nation's memories recorded for future generations. It is the task of historical research to save past events from being lost in oblivion. Through the study of history people can classify the past and this, in turn, can lead to a better understanding of present-day phenomena and their background. Charting the course of its history means much for a nation. It is important for the self-esteem and identity of a small band of colonists far from their homeland that their history be studied and the results given publicity.

Hyvinä esimerkkeinä historiankirjoituksen merkityksestä siirtolaisyhteisölle ovat Yhdysvalloissa 1920- ja 1930-luvuilla julkaistut tutkimukset, mm. **Wargelin, Ilmonen, Vuorinen**, jotka kertovat suomalaisten siirtolaisten historiasta ja mm. palauttavat suomalaisyhteisön tietoisuuteen suomalaisten osuuden Delaware-siirtokunnassa. Tämä myötävaikutti suomalaisten siirtolaisten innokkaaseen osallistumiseen Delaware-asutuksen 300-vuotisjuhliin vuonna 1938 ja oli yhtenä tekijänä siihen, että toisen maailmansodan aikana siirtolaisten kokema yhteinen hätä entisen kotimaansa kanssa rakensi kiinteän yhteenkuuluvuuden sillan yli Atlantin ja sai aikaan vilkkaan avustustoiminnan Suomen hyväksi.

Erityisesti tässä yhteydessä on mainittava Ilmajoella Nopan kylän Koskelassa v. 1871 syntyneen ja Kaliforniassa v. 1940 kuolleen pastori Salomon Ilmosen elämäntyö. Hän saapui New Yorkiin v. 1891, toimi lehtimiehenä kunnes v. 1906 valmistui papiksi Suomi Opistosta. Laajoilla matkoillaan pitkin ja poikin mannerta Ilmonen keräsi tietoja suomalaisista siirtolaisista. Hän oli tavallaan Amerikan suomalaisten Elias Lönnrot. Ilmosen ensimmäinen teos, **Amerikan ensimmäiset suomalaiset** ilmestyi v. 1916. Tämän jälkeen ilmestyivät teokset **Amerikan suomalaisten historia I** ja **Amerikan suomalaisten sivistyshistoria I-II**. Vuoden 1938 juhlallisuuksiin ilmestyi Ilmosen viimeisin teos **Delawaren suomalaiset**.

Salomon Ilmonen ei elinaikanaan saanut julkista tunnustusta suuriarvoisesta työstään Amerikan suomalaisten historian tallentajana. Tänäkin päivänä tutkijat käyttävät Ilmosen keräämää tietoa lähdeaineistonaan. Tarvitsemme Salomon Ilmosen työn jatkajia. Toistaiseksi puuttuu Delaware-siirtokunnan historia, jossa olisi otettu huomioon kaikki käytettävissä oleva alkuperäisaineisto. Oletusten varaan on rakennettu liian paljon. Olisikin toivottavaa, että yksi seuraus tästä juhluvuodesta olisi perusteellinen selvitys suomalaisen Delaware-siirtolaisuuden todellisista vaiheista.

Recent studies (done by Matti Kaups, Terry Jordan, and others) have suggested that the influence of Finnish settlers was greater than was previously assumed. Some cultural forms from the homeland have been preserved from one generation to another and left a permanent stamp on areas of Finnish colonization in America.

An important aspect in the study of the history of American Finns is the plan of the Institute of Migration in Turku to set up a computer-based register of Finnish migrants based on detailed information from passport and passenger lists and other

sources. The register will serve as a data-bank for migration research. The data will also serve the descendants of Finnish emigrants trying to find out about their roots and to locate their relatives in Finland. Examples from Scandinavia show that such a register also has tourist importance. The register will be a living and developing memoir serving both Finnish society and the descendants of emigrants. It will be linked not only to the 350th anniversary of the colonization of the Delaware area but also to the 200th anniversary of European settlement in Australia, which is also being celebrated this year.

Hyvät ystävät

Siirtolaisrekisterin luomisella Suomi ha-

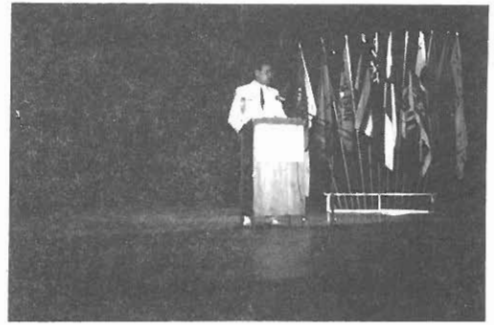
luaa kunnioittaa suomalaista siirtolaisuutta sekä antaa lahjan siirtolaisten jälkeläisille heidän suomalaisen syntyperänsä selvittämiseksi ja identiteettinsä vahvistamiseksi. Toivottavasti tämä siirtolaisrekisteri toteutuu mahdollisimman pian ja jää pysyväksi muistomerkitseksi vuoden 1988 juhlista, kuten Wäinö Aaltosen loistelasimonumentti Chesterissä vuoden 1938 juhlista.

Back in Finland, we greatly value the fact that President Ronald Reagan has proclaimed 1988 a year of Finnish-American friendship. The peoples of Finland and the United States of America underwrite T.S. Eliot's affirmation

"As having remembered the past,
We take courage for the future."

The Opening of the Sydney Exhibition on Finnish Migration to Australia

Fig. 1

At the Finnish Festival in Sydney at Easter, Kalevi Sorsa, the Finnish Foreign Minister, opened an exhibition on Finnish migration to Australia at Forest Community Centre. The exhibition is now on tour around major Finnish centres in Australia.

Fig. 2

The program of the Finnish Festival included volleyball and Finnish baseball matches, musical events, folk dancing, and other features

Fig. 3

Dr Olavi Koivukangas greets the Festival on behalf of the Institute of Migration and of the Finnish-Australian Society.

A Comment of the Exhibition:

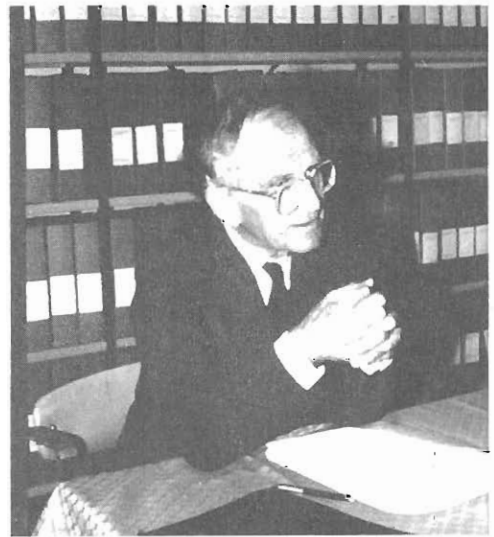
"We found the exhibitions very interesting, particularly the photograph display of the 'History of Finns in Australia'. I have not seen a better display of the history of any ethnic group in the development of Australia."

PAUL and HILJA COUVRET
Sydney, Australia

Visit to Finland by a Pioneer of Multiculturalism in Australia, Prof. Jerzy Zubrzycki, 4-12 June 1988

Emeritus Professor Jerzy Zubrzycki, AO, CBE, FASSA, of the Australian National University, is one of Australia's most distinguished sociologists. He was born in Cracow, Poland in 1920. During the war he was awarded the Polish Cross of Valour (1939) and the Silver Cross of Merit with Swords (1943). He became a Member of the Order of the British Empire in 1945, a Commander of the Order of the British Empire in 1978, and an Officer of the Order of Australia in 1984. He studied at the University of London, graduating B.Sc. (Econ)(1948), M.Sc. (Econ)(1952) and Ph.D.(1954).

For thirty years until his retirement in 1985 Professor Zubrzycki was a member of the Australian National University, rising from his initial appointment as Research Fellow in Demography in 1956 to become Foundation Professor of Sociology in 1970. He has published extensively in sociology and social theory, and is best known for his work on immigration and ethnic affairs. Widely regarded as the pioneer of multiculturalism in the 1960's, he is the acknowledged authority on Australia's post-war migrant experience. Besides his academic research and writing, he has served as chairman and member of several advisory councils and committees of inquiry into various aspects of Australia's population and immigration development. He is currently writing a book on the transition in Australian society from the

assimilation of immigrants to multiculturalism.

During his visit to Finland, Professor Zubrzycki gave four public lectures on Migration Policy and Post-industrial Civilisation:

Lecture 1: June 5, 1988 '**Old Immigrants and new: the USA and Australia**' at the Institute of Migration.

Lecture 2: June 6, 1988 '**The Post-Industrial Society Revisited**' at the University of Turku.

Lecture 3: June 8, 1988 '**Multiculturalism in Theory and Practice**' at the University of Helsinki.

Lecture 4: June 10, 1988 '**Immigration,**

Ethnicity and Nation Building in Australia, the US and Canada' at the University of Tampere.

Professor Zubrzycki's visit to Finland was arranged in conjunction with the current Bicentennial of European Settlement in Australia. Professor Zubrzycki explained that traditional immigration policy in Australia had discriminated against coloured and non-European nationalities; but this policy had been revised in 1974. Although immigration in Australia is still subject to selective controls, the criteria for selection no longer include colour, religion or race; instead, selection is carried out according to points allocated to applicants on the basis of their occupational skills, knowledge of English, etc.

Australia is in fact the country which has accepted the largest proportion of refu-

gees in relation to its own population since the Second World War. The annual number of persons applying to immigrate to Australia is approximately 1.6 million, of whom about 130 000 can be accepted. The largest group nowadays consist of Asian refugees. It is intended gradually to increase their quota to one per cent of the Australian population, which currently stands at sixteen million.

Professor Zubrzycki expressed his approval of the immigration policy being practised in Australia. He suggested that refugees are often active persons, who can in time become a major resource in the population. He also expressed his hope that Australian practice might provide examples for the development of migration and refugee policy in Finland.

SIIRTOLAISUUSINSTITUUTIN KIRJASTOON SAAPUNEITA JULKAISUJA PUBLICATIONS RECEIVED

Muuttoliikekirjallisuus:

Aikuispakolaisten opetusjärjestelyt Sosiaalihuollituksen raporttisarja 8/1988. Helsinki 1988. 32 s. + liitteet.

ALBINSKI, Henry S., Majority-Minority Relations in Australia. Reprinted from Humboldt Journal of Social Relations 1982/83 No 1, p. 83-115.

AMOAKO-ADDO, Yaw, Evaluering av forsöket familieaktiviter. Kommunal- og arbeidsdepartementet. Innvanderseksjonen, juni 1983. 85 s.

BERZINS, Baiba, The Coming of the Strangers. Life in Australia 1788-1822. Sydney 1988. 144 p.

DAHLGREN, Stellan & NORMAN, Hans, The Rise and Fall of New Sweden. Governor Johan Risingh's Journal 1654-1655. Uddevalla 1988. 303 s.

Data om utenlandske statsborgere. Kommunal- og arbeidsdepartementet, Innvanderseksjonen. Oslo 1983. 67 s.

Data om utenlandske statsborgere i Bergen. Kommunal- og arbeidsdepartementet, Innvanderseksjonen. Oslo 1984. 22 s.

Data om utenlandske statsborgere i Oslo. Kommunal- og arbeidsdepartementet, Innvanderseksjonen. Oslo 1984. 23 s.

Dubbelt medborgarskap. Betänkande av medborgarskapskommittén. Arbetsmarknadsdepartementet, Ds A 1986:6. Stockholm 1986. 175 s.

ENGELBREKTSSON, Ulla-Britt, Greker i Västerstad. Delegationen för invandrarforskning. Rapport nr 3. Stockholm 1987. 218 s.

HETTNE, Björn, Etniska konflikter och internationella relationer. Delegationen för invandrarforskning. Rapport nr 6. Stockholm 1987. 126 s.

Invandrarforskning i Sverige. En projektkatalog. Delegationen för invandrarforskning. Rapport nr 4. Stockholm 1987. 96 s.

Invandrarnas situation i arbetslivet. En seminarierapport. Delegationen för invandrarforskning. Rapport nr 9. Stockholm 1987. 133 s.

KETTUNEN, Lauri, Kahdeksan matkaa Vermlännin metsäsuomalaisiin 1907-1937. Helsinki 1960. 156 s.

Kulttuurien kohtaaminen päivähoitossa. Pakolaisten päivähoitotyöryhmän raportti. Sosiaalihuollituksen raporttisarja 10/1988. Helsinki 1988. 68 s. + liitteet.

NILSON, Allan T., Svenskt i USA. Svenskt i New England, särskilt i New Britain. Göteborgs historiska museum, årstryck 1982-1983. Göteborg 1988. 126 s.

Nordbors rättigheter i Norden. Pohjoismaalaisten oikeudet Pohjolassa. NU-serie 1985:6. Göteborg 1986. 413 s.

OUVINEN-BIRGERSTAM, Pirjo, Utländska adoptivbarn i Sverige. En kunskapssammanställning. Delegationen för invandrarforskning. Rapport nr 7. Stockholm 1987. 59 s.

Pakolaisten kuntiin sijoittaminen. Pakolaissasiain neuvottelukunta. Helsinki 1988. 68 s. + liitteet.

PETTERSEN, Tore, Arbeidsformidlingens informasjons- og formidlingstjeneste for utlendinger - organisasjon og metode fram til 1981. Kommunal- og arbeidsdepartementet, Innvanderseksjonen, 1981. 93 s. + liitteet.

REINANS, Sven A. & SWEDNER, Harald, Förtidspensionering bland invandrare. Delegationen för invandrarforskning. Rapport nr 5. Stockholm 1987. 46 s.

RÄMÄ, Iivari, Jumalalla on aikaa. Sanan palvelijana ja siirtolaisten pappina Ruotsissa vv. 1955-58. Pieksämäki 1959. 121 s.

RÄSÄNEN, Eila, Lapsuusajan separaatiokokemusten vaikutus aikuisiän psyykkiseen ja fyysiseen terveyteen sekä sosiaaliseen hyvinvointiin. Psykososiaa-

linen tutkimus sotalapsiseparaation myöhäisvaikutuksista. Kuopion yliopisto, Alkuperäistutkimukset 2/1988. Kuopio 1988. 128 s. + liitteet

SEWELL, William H. Jr., Structure and mobility. The men and women of Marseille, 1820-1870. USA 1985. 377 p.

SÖDERLING, Ismo, Maassamuuton ulottuvuudet. Yksilö-, alue- ja yhteiskuntatason tarkastelu Suomessa vuosina 1977-78 maassamuuttaneista Turun yliopiston julkaisuja. Sarja C, osa 65. Turku 1988. 279 s

WESTIN, Charles, Den toleranta opinionen. In: ställningen till invandrare 1987. Delegationen för invandrarforskning Rapport nr 8 Stockholm 1987 98 s.

VIRTANEN, Keijo, Atlantin yhteys Tutkimus amerikkalaisesta kulttuurista, sen suhteesta ja välitymisestä Eurooppaan vuosina 1776-1717. Suomen Historiallinen Seura Historiallisia tutkimuksia 144. Jyväskylä 1988. 551 s.

Muut julkaisut:

Arbetsmarked og arbeidsmarkedspolitikk i Norden 1986. Nordisk Ministerråd, NAUT-rapport 1987:7. Stockholm 1987 165 s.

Arbetsmarknadsmyndigheter i Norden 1987 Telefon- och adresskatalog Työvoimaviranomaiset pohjoismaissa 1987. Nordisk Ministerråd, NAUT-rapport 1987:3 Stockholm 1987 92 s

ASP, Erkki & VAARTOLA, Ari (Herausg.), Neue Technologien und die Arbeit. University of Turku, Sociological Studies, Series A No 11. Turku 1988 89 p.

Australia's Population Trends and Prospects 1987 Dept. of Immigration, Local Government and Ethnic Affairs. Canberra 1987. 93 p.

ELORANTA, Kari T., Hajautettu tekoäly. Acta Universitatis Tamperensis, Ser B, Vol 26 Tampere 1987. 438 s.

Förutsättningar för en nordisk arbetsmiljökonvention. NU-serie 1987:3. Viborg 1987. 206 s.

HAATAJA, Lauri, Kekkonen aika. Eripainos teossarjasta Suomen historia. Osa 8. 1988 ss. 129-238

HAIMI, Olavi, Väestöntutkimus. Periaatteet ja menetelmät. Väestöntutkimuslaitos, D 19 Vammala 1988. 266 s.

HIRSTIÖ-SNELLMAN, Paula, Helsingin kaupungin tiedotustutkimus 1985 Suomen Gallup Oy Helsingin kaupungin tilastokeskuksen tutkimuksia ja selvityksiä, TILK 1985:7. Helsinki 1985. 165 s.

HURSKAINEN, Raija, Tutkimus vanhusväestön toiminnallisesta ja sosiaalisesta integraatiosta kaupunkimaisessa ja maaseutumaisessa yhteisössä. Turun yliopisto, Sosiologisia tutkimuksia 118 Turku 1988. 111 s. + liitteet.

JARVINEN, Pertti (ed.), The Report of the 10th IRIS Seminar. Part 1. Acta Universitatis Tamperensis, Ser B, Vol 27 Tampere 1987 402 p. Part 2, p. 403-840.

The Kalevala. Epic of the Finnish People Translated by Eino Friberg, Illustrated by Björn Landström. Keuruu 1988 408 p

KOSKI, Arto, Kunnat ja teollisuus. Turun yliopiston maantieteen laitoksen julkaisuja no 117. Turku 1988 103 s.

KUMPUSALO, Esko, Omatoimisuus, sosiaalinen tuki ja terveys. Lääkintöhallitus, Tutkimukset 5/1988. Helsinki 1988. 321 s

LEIMU, Heikki & al., Work Position, Work Autonomy and Workplace Mobility. The Case of Manual Workers in Small Industrial Firms in Finland University of Turku, Sociological Studies, Series A No 9. Turku 1987. 92 p.

MEKLIN, Pentti, Paamääräongelma valtion liikelaitoksessa Acta Universitatis Tamperensis, Ser A, Vol 233. Vammala 1987. 215 p.

Målstyrning av de nordiska arbetsmarknadsverken. Nordisk Ministerråd, NAUT-rapport 1988:5 Stockholm 1988. 107 s.

Nordisk examination av arbetsmarknadsutbildningarna i Danmark och Finland Nordisk Ministerråd, NAUT-rapport 1987:6. Stockholm 1987 120 s

Nordiska samarbetsorgan 1987-88 Pohjoismaisia yhteistyöelimiä. NORD 1987:36. Göteborg 1987 304 s.

PAAKKANEN, Reima, Kullankaivajan käsikirja 1988. 128 s

PELTOLA, Olli, Kaupungistumisprosessi Suomessa 1960- ja 1970-luvuilla laajamitoitumisen valossa. Vaasan korkeakoulun julkaisuja Tutkimuksia no 114, Maantiede 29. 1986. 164 s.

PÄLSI, Sakari, Maailmanmatkoilla. Aasiassa, Amerikassa ja Euroopassa Helsinki 1946. 322 s

RIMPELÄ, Ulla, Terveys - naisen omana kokemukse-
na ja yleislääkärin arvioimana Acta Universitatis
Tampereensis, Ser A, Vol 240. Tampere 1987. 176 s.

RUONAVAARA, Hannu, The Growth of Urban Home-
ownership in Finland 1950-1980. University of
Turku, Sociological Studies, Series A no 10. Turku
1988. 87 p.

SANGLUND, Tom, Svenska i Finland. Självbedömda
kunskaper i svenska hos den finskspråkiga befolk-
ningen. Finlandssvensk rapport, nr 13. Helsingfors
1988. 88 s.

SUNDELL, Juhani, Yhteiskunnan muutos, vanhuu-
denturva ja vanhusten elinolot Suomessa vuosina
1950-1985. Turun yliopisto, Sosiologisia tutkimuksia
119. Turku 1988. 166 s.

Suomen historia. Osa 8. Paasikiven ja Kekkonen ai-
ka Espoo 1988. 408 s.

UIBOPUU, Valef, Finnougriska och deras språk.
Kapitel om de finskugriska folkens förflutna och nu-
tid. Studentlitteratur, Lund 1988. 335 s.

VAITTINEN, Pirjo, Niin lähellä, niin kaukana. Suomes-
ta ruotsiksi käännetyn kaunokirjallisuuden vastaanot-
to Ruotsissa 1930-luvulla. Suomalaisen Kirjallisuuden
Seura. Pieksämäki 1988. 402 s.

WILSON, William A., Kalevala ja kansallisuusaate.
Työväen sivistysliitto. Jyväskylä 1985. 204 s.

VIRKKALA, Seija, Monitoimipaikkaiset teollisuusyri-
tykset ja alueiden välinen työnjako Suomessa. Acta
Universitatis Tampereensis, Ser A, Vol 226, Vammala
1987. 308 s.

VUORELA, Ulla, The Women's Question and the
Modes of Human Reproduction. An Analysis of a
Tanzanian Village. Monographs of the Finnish Society
for Development Studies No 1. Helsinki 1987. 234
p.

SIIRTOLAISUUSINSTITUUTIN VALTUUSKUNTA
THE COUNCIL OF THE INSTITUTE OF MIGRATION
1988

Kunniapuheenjohtajat: prof. Jorma Pohjanpalo ja prof. Vilho Niitemaa
Puheenjohtaja: kansleri, akateemikko Olavi Granö

Ministeriöt

Opetusministeriö
Työvoimaministeriö
Ulkoasiainministeriö

Varsinainen jäsen

Hall.siht. Fredrik Forsberg
Kansliapääll. Taisto Heikkilä
Toim.pääll. Maija Lähtenmäki

Varajäsen

Kultt.siht. Raija Kallinen
Os.pääll. Holger Quick
Ulkoasiainsiht. Juha Knuuttila

Julkiset yhteisöt

Turun kaupunki

Ap.kaup.joht. Pentti Lahti

FL Christer Hummelstedt

Korkeakoulut

Helsingin yliopisto
Joensuun yliopisto
Jyväskylän yliopisto
Kuopion yliopisto
Oulun yliopisto
Tampereen yliopisto
Turun kauppakorkeakoulu
Turun yliopisto
Vaasan korkeakoulu
Åbo Akademi

Prof. Lars Hulden
Prof. Mikko A. Salo
Ap.prof. Erkki Lehtinen
Prof. Paavo Piepponen
Prof. Arvo Naukkarinen
Ap.prof. Olli Kultalahti
Prof. Jaakko Saviranta
Prof. Terho Pulkkinen
Vs.prof. Kauko Mikkonen
Prof. Bill Widen

Prof. Yrjö Blomstedt
FT Pekka Hirvonen
Dos. Toivo Nygård
Prof. Sirkka Sinkkonen
Prof. Kyösti Julku
Vs.yliopett. Pekka Rissanen
Hall.joht. Arno Leino
Dos. Jorma Kytömäki
Ap.prof. Tarmo Koskinen
Prof. Sune Jungar

Vapaat yhteisöt ja järjestöt

Kirkon ulkomaanasiain toimik.
Mannerheimin Lastensuoj.liitto
Pohjola-Norden Yhdistys ry.
Samfundet folkhälsan i
Svenska Finland rf.
Seutusunnittelun Keskusliitto
Suomalaisuuden Liitto
Suomen Nuorison Liitto
Suomen Väestötieteen Yhd. ry.
Suomi-Amerikka Yhd.Liitto
Suomi-Seura ry.
Svenska Finlands Folktings-
fullmäktige
Turun yliopistosäätiö
Unioni Naisasialiitto Suomessa
Varsinais-Suomen Maakuntaliitto
Väestöliitto

Tutk.lait.joht. Harri Heino
Kanslianeuvos Pekka Heimo
OTL Jaakko Koskimies

Prof. Ole Wasz-Höckert
Rakennusneuvos Raimo Narjus
Prof. Erkki Pihkala
Liikkeenjoht. Esko V. Koskelin
FL Altti Majava
Puh.joht. Lauri Pöyhönen
Prof. Kalevi Rikkinen

Ap.prof. Tom Sandlund
Toim.joht. Rauno Mannila
Yritt. Merja Dyrendahl-Nyblin
Ap.toim.joht. Kauko Lehto
Toim.joht. Jouko Hulkko

Jaostopääll. Olli-Pekka Lassila
Järj.joht. Alpo Kyllönen
Ap.joht. Markku Kosola

Joht. Per-Erik Isaksson
Tutk.pääll. Timo Sinisalo
Ed. Ossi Halonen
Koulujoht. Antti Lehtinen
VTK Jouni Marttinen
Toim.joht. Hannu Kärävä
Toim.joht. Osmo Kalliala

Hall.joht. Roger Broo
Teoll.neuvos Reino Vuorinen
Psyk. Seija Karppinen
Toim.joht. Perttu Koillinen
Tri Jarl Lindgren

Ruotsissa olevat

Immigrant-Institutet (Borås)
Ruotsin Suomalaisseurojen
Keskusliitto

Joht. Miguel Benito
FM Markku Peura

Annikki Nikula-Benito
Opettaja Matti J. Korhonen

